47ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 688 Կ. ՊՈԼԻՍ ՅՈՒԼԻՍ 30/12 ՕԳՈՍ. 1903 ՇԱԲԱԹ 19 ՋԷՄԱԶԻԻԼ ԷՎՎԷԼ 1321 — 30 ԹԷՄՈՒԶ 1319

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅԾԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ՚ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԹՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պողոս Աղի Մատեան, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

Մանզումէ-ի Էֆքիար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱԴԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزتهدر
صاحب امتیازی : اوهانس فرید
اداره خانهسی : باب عالی جادهسنده نومرو ۳۸

ՌԱՖԱՆՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղ.	50 ղ.
Իրաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	13 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ,
Մեկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՌՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

Լքուած Գործեր

ՍԻԿԱՌԻ ԹՈՒՂԹԵՐԸ

Աչքառու հակասութեան մը անսոյթաք երեւոյթը կը պարզէ այս միջոցիս Հիւանդանոցին էն կարեւոր մէկ հասոյթին աղբիւրը, որուն ջուրէն օգտուողը աւելի մէ՛կ հոգի մըն է կարծես քան թէ այն հատատութիւնը որուն անունով է որ չրջաներութեան հանուած, որուն նպաստելու նպատակով է որ հատատուած է սակայն։

Թէ ի՛նչ բան ակնարկել կ՚ուզենք, յայտնի է արդէն, քանի որ Մանզումէ քանի մը անգամ խնդրոյ նիւթ ըրաւ Հիւանդանոցին սիկառի թղթերուն կեղծուիլը, ու հետեւաբար հասոյթի աչքի զարնելիք նուազումը որ առաջ եկած էր վերջերս այդ ապրիւրին ծայրագոյնէն անենամ վիճակի մը մէջ, մի՛ միայն իր անձնական չափը նկատութեան առնող մէկու մը ձեռքը թողուելէն։ Այդ թղթերուն կողքերուն վրայ դանուած Հոգաբարձութեան կնիքին՝ մէկ քանիներու վրայ մնծ և մէկ քանիներու վրայ պզտիկ, տասը փարանոց և հինգ փարանոց թուղթերուն՝ իրարմէ բոլորովին տարբեր որակէ ըլլալները, ու տակաւին խել մը անկարգութիւններ, որոնց արձագանգը եղանք դեռ քանի մը օր առաջ, պատճառ եղան որ մէկ կողմէն չանգիտներ աչքերնին չորս բանան, անոնց կեղծերը չլինին, ու միւս կողմէն չտիպանցուցին պակսի հասոյթի աղբիւրը, ջուրը քիչ մը քիչ վազէ, ու մի միայն անոր է՚ն մօտը դանուողը օգտուի։ Անկանոնութեան այս լաբիրինթոսին մէջ՝ հանրութիւնը հակառակ բարեգործական հաստատութեան մը նպաստելու ըղձանքին, բնական էր թէ պիտի քաշուէր հետզհետէ այդ թղթերուն գործածութենէն, նախ Հիւանդանոցին բո՛ւն թուղթը ո՛րը ըլլալը կասպարկաչ չը գիտնալուն՝ և երկրորդ՝ Հոգաբարձութեան բազմազանակ կնիքները կրող թուղթերուն առհասարակ վարնոց ըլլալուն պատճառով։

Լաւագոյն արդիւնաւորութիւնով մը նախորդ տարիներու մէջ առաջացած, ծաւալում գտած գործ մը, այս կրկնակ պատճառներով, անկումի մը ենթարկած, քայքայման վիճակին հասնիլն առաջ, հանրութեան ուշադրութիւնը առարկայ դարձած է այսօր և մինչև անգամ դաւառացի աղգայիններ նախանձախնդրութեան գնահատելի ոգիով մը զօրացած, ոչ նուազ հետաքրքրութիւնով կ՚ուզեն ելքը հանկնալ այս մնուռատ հանդոյցին, Հոգաբարձութեան ուշադրութիւնը հրաւիրել, չը մեղադրելու նպատակով յաջողութեամբ սկսուած գործ մը։

Ամէն քաղաքակիրթ երկիրներու մէջ թէ՛ հանրային և թէ անհատական գործեր, երբ իրենց սկզբնաւորութեանը մէջ յաջող արդիւնք մը ունենալէն ուժոլցած, ա՛լ աւելի բուռն թափով մը առաջ կը տարուին հետզհետէ ծաւալ, սպառում գտնելու ըղձակէտով, մեր բարեգործական հաստատութիւններուն մէջ է՚ն կարեւոր տեղը բռնող Հիւանդանոցին գլխաւոր աղբիւրը, որուն առաւելութիւնները առատօրէն վայելած է երբեմն այդ հաստատութիւնը, կը ցամքի այսօր, ցամքեցնելով նաեւ բերանները բոլոր անոնց՝ որոնք պատասխանատու կը համարուին այս անկումին։ Աչքառու հակասութեան մը անսայթաք երեւոյթը ահա՝ որուն պէտք չէր որ հեղինակ հանդիսանար չեմ գիտեր թէ ո՞վ։

Պարտիզակէն խմբագրութեանս հատած Նամակ մը այս խնդիրը կը յուղէ և տեսէք թէ ինչեր կը գրէ։

...Արդ ձեր թերթին մէջ երեւցած լուրերուն, ուղղակի այս խնդիրը շօշափելուն համար, այսօր ալ ձեզ կը զրկեմ՝ վերոգրեալ 2 պաշտօնագրերուն հետ, այս օրերս չրջաներութեան մէջ գտնուող ու գարձեալ 2 տեսակ կնիքով (մէկը մեծ միւսը պզտիկ) 1874 թուականը կրող սիկառի թուղթի կողքեր։ Դուք ալ կրնաք անգամ մը ուշի ուշով քննել այս թուղթերը։ Ու զարմանալին մը՛ն է գիտէք— 1874 թուականով Հիւանդանոցը քանի՞ տեսակ կնիք կրնայ ունենալ։ Հիւանդանոցը, այդ թուականին իրեն յատուկ սիկառի թուղթ չունէր որ իւրաքանչիւր սիկառի թղթի կողքին վրայ կոխելու համար քանի մը հատ կնիք չնեղ տուած ըլլայ։ ու չատ խելքի մօտիկ ալ չէ որ այդ տարեսան հոգաբարձութիւնը կանխատեսած ըլլայ թէ իրմէ 20 տարի վերջ սիկառի թղթեր պիտի հանուին Հիւանդանոցին ի նպաստ ... այդ պատճառով մէկէ աւելի կնիքներ պատրաստել տուած ըլլայ։ ...!!? Անգամ մը դուք ալ այդ թղթերը քննեցէք ու ձեր դիտողութիւնները գրեցէք ինձ։ Այս կնիքի առատութիւնն ինչ է Հիւանդանոցի վարչութեան մէջ։ մեր գիտցածը, ինչպէս ամբողջ պետական պաշտօնատուններ, իւրաքանչիւր վարչութիւն, իրեն համար միակ կնիք մը կունենայ և ոչ աւելի։ Ոչ թէ Հիւանդանոցինն պէս մէկը միւսէն պզտիկ, մէկուն գիրերը ճիշտ, միւսինը, բոլորովին սխալ կնիքներ գործածել։ Եւ այս ամէն մեղքերուն վրայ իւրաքանչիւր կողքին վրայ ալ «Ուշադրութիւն. Հոգաբարձութեան կնիքը չի կրող պրակները կեղծ են.» Բայց ժողովուրդը ո՞ր կնիքին կարեւորութիւն պիտի տայ և իրապէս ո՞րն է ճիշտը՝ չի գիտեր։ հետեւաբար ասոնց բոլորին ալ առաջքը առնելու համար հաճեցէք առաջարկել Հիւանդանոցին Հոգաբարձութեան որպէսզի, ժողովուրդը համոզող ու ո՞ր կնիքին գործածութիւնը իրականը ըլլալը ճշտող ծանուցումով մը ժողովրդին ազդարարէ, (անշուշտ լրագիրներուն մէջ) չմոռնալով բուն կնիքին ալ իւր նմոյշը հրատարակութեան տալ հատ մը։ Կարծեմ կրցայ ինքզինքս հասկցնել։ Թէև ես ծերող մը չեմ, բայց չեմ ուզեր որ Հիւանդանոցին ի նպաստ հրապարակ ելած թղթերը ասոր անոր չահագործութեան առարկայ դառնան։

Բոլոր ասածք որ գաւառի մը անկիւնէն կը հասնին մեզի, կը հաստատեն արդէն մեր ըսածները, ու այն արգանտելի վիճակը որուն մէջ թաղուած կը մնայ հասոյթի այս աղբիւրը։

Խնդիրին ամէնէն զարմանալի կողմը սակայն ո՛չ թուղթերուն կեղծուիլը և ոչ ալ անոնց վար տեսակ ապրանքներ ըլլալն է։

Նամակագիրը այս պարագան նկատողութեան առած է անգամ մը ալ՝ 1900 թուականին, և Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը պաշտօնական նամակներով համոզած է զինքը՝ այդ երկու տեսակ կնիքներուն կեղծ չըլալուն։ Զարմանալի պարագան սա է թէ, Հոգաբարձութիւնը այսօր, թէև նոյն համոզումը կը ստէ, սակայն միւս կողմէ օրինաւոր կը համարի նամակագրին դիտողութիւնները, սխալանքի մը ենթարկուած ըլլալը կը խոստովանի ու կը յայտնէ թէ մօտ ատենէն նկատողութեան պիտի առնուի խնդիրը, պիտի որոշուի կնիքին մի միայն մէ՛կ տեսակութիւնը։

1900 թուականէն ի վեր, այսօր միայն «նկատողութեան պիտի առնուի» կը զրուցուի, գրեթէ երեք տարի մոռացութեան դատապարտելով կենսական խնդիր մը, որ անհրաժեշտ լուծում մը ունենալ պէտք էր առաջին բողոքին իսկ։ Շատ բնական է թէ եթէ բողոքները չը կրկնուէին, եթէ մամուլը իր սիւնակները չի բանար խնդիրը պիտի մնար իր յաւիտեանական անկումի վիճակին մէջ, հասոյթի չատ խեղճուկրակ աղբիւր մը միայն թողլով Հիւանդանոցին։

Պատ. Հոգաբարձութիւնը կամ իր նախորդը չատ թոյլ պայմանագրութիւն մը կնքած ըլլալ կը թուի այդ թուղթերը չահագործողին հետ, և այնքան մեծ հեղինակութիւն մը չունի կարծես անոր քով, քանի որ բացայայտօրէն կը տեսնուի սիկառի թուղթերուն այս անկերպարան վիճակը։ Հոգաբարձութեան անդամները, ամէնքն ալ առեւտրի՝ ամէնքն ալ հրապարակի վրայ առեւտրական փայլուն անուն ունեցող մարդիկ, հասոյթի աղբիւրը քայքայման վիճակին չի հասած, առանց այսօրուան վաղուան յուսադելու, պիտի ձեռք առնուն անշուշտ այս խնդիրը և հինգերկի կարգադրութիւն մը պիտի ընեն բողոքներու այս հոսանքը գադրեցնելու, հասոյթը իր նախկին վիճակին հասցնելու նպատակով։

Օտար ձեռքերու յանձնելէ աւելի, Հիւանդանոցին համար նպատակաւոր պիտի ըլլայ սակայն, ուղղակի Հոգաբարձութեան իրաւասութեան տակ գտնուիլը հասոյթի այս աղբիւրին։ Մասնաւորապէս այս գործին համար յատուկ պաշտօնեայ մը, տեսուչ մը պէտք է ունենայ Հիւանդանոցը, մասական մինչև տասը ոսկիի դուսարով, որպէս զի առատ իրիկուն իրեն բան գործը դնէ սիկառի թուղթերուն հասոյթը, անոր ծաւալումին աշխատի, ու գործը ընէ այնպիսի օրինաւորութեան մը մէջ որ ո՛չ կեղծ թուղթերու չրջաբերութեան տեղի տայ և ո՛չ ալ հետեւաբար հասոյթներու նուազումի։

Արդիւնքը ապահովաբար ծախսաբերի յաջողութիւն մը պիտի ըլլայ, և մի անգամ ընդ միշտ պիտի դադրին այն բողոքին ու քննադատութիւնները որոնք բուռն հանդամանք մը առած են այս միջոցիս։

Կը սիրենք դոյանալիք յաջողութեանը վրայ, որովհետեւ վստահ ենք թէ այն տեսակ գործ մը որ ամսական մինչեւ վաթսուն ոսկիի հասոյթ մը տուած է Հիւանդանոցին ժամանակով, եթէ վարչութեան մը ձեռքին տակ անցնի, կրնայ ա՛լ աւելի արդիւնք առաջ բերել։ Գործ մը հետզհետէ կը բարձրանի, հետզհետէ կը յաջողանայ, և քանի որ երբեմնի յաջողութիւնը ամէն տարակոյսէ վեր է, պատճառ մը չը կայ որ գործը դեղեւի, երբ օրինաւոր կազմակերպութիւն մը ունենայ ան։ Ընդհակառակը.

Այս անկերպարան վիճակին համար Հոգաբարձութիւնը սակայն պատասխանատուութիւնն մեծ բաներ չը կրնար ունենալ ապահովաբար, քանի որ գործը ինքնին անկանոն վարչութիւն մը, անկանոն հոգածութիւն մը կը պահանջէ, և Հոգաբարձութիւնը իր այնքան բազմաբազմ գործերուն մէջ չի կրնար մօտէն հսկել գործին յաջողութեանը։ Ճիշդ այս պատճառաւ է որ սա մասնաւոր Տեսուչի մը պէտքը կը շեշտենք, որ ուղղակի Հոգաբարձութեան իրաւասութեանը ներքեւ այս գործին վարչութիւնը ստանձնէ։ Խնդիրը այնքան կարեւոր, գոյանալիք հասոյթը այնքան բացայայտ է որ դեղեւելու չի դար, վարկեան մը առաջ գործի սկսելու, և սիկառի թուղթին այս ցաւալի վիճակը դարմանելու է, նկատողութեան առնելով մանաւանդ ծախսատի այն հետզհետէ հակայական գործածութիւնը որ անհրաժեշտ բան մը դարձած է ալ կարծես ամէնուս ալ համար։

Խնդիրը այս վիճակին հասցնելու համար, եթէ հարկ ըլլայ իսկ նախնական զոհողութիւն մը ընել, Հիւանդանոցին Մնստակը պարտաւորուած ըլլայ թո՛ղ վճարելու, քանի որ շատը միշտ իրեն պիտի ըլլայ։ Ասոնք կը գրեմ չէ թէ միայն իմ անձնական տմոզութիւնիս դրդած ըլլալուս, այլ նաև ձեռնհաս անձերու նմանօրինակ գործ մը յաջողապէս կարենալ վարելու պատասխանատուութիւն յանձնելուն վրայ։ Բանիներ կան որոնք կ՚երաչխաւորեն այսօր ամսական վաթսուն և աւելի ոսկիներ այս սիկառի թուղթերուն վաճառումէն՝ իրենց զուտ հասոյթ։ Հոգաբարձութիւնը իր առաջին գո՛րծը ընէ թող այս խնդիրը ու եթէ յաջողութիւնը կարճ ատենուան մը մէջ չը գոյանայ, ՄԱՆԶՈՒՄԷ պատրաստ է անոր վնասը գոցել։

Ասանկ բացայայտօրէն նպաստաւոր գործ մը երեսի վրայ ձգել, ծայրայեղ միամտութիւն մը պիտի ըլլար ապատվարար, ինչ որ չենք կարծեր թէ ունեցած ըլլան Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան անդամները։

ՎԱՀԱՆ ԹՕԹԻԿԵԱՆ

ՍՈՆԱԽՕՍԱԿԱՆ

ՍԻՍԻՆ ՀԻՒԹԸ

Մարդուս մարմինը անանկ բնական ձիրքերով օժտուած և կազմակերպուած է, որոնց կարեւորութեան և օգտակարութեան մասին, մանրակրկիտ ուսումնասիրող մը միայն կրնայ հաստատ համոզում մը ցոյցնել։

Մարմինը կազմող իւրաքանչիւր գործարան իրեն համար առանձնաշնորհուած և մասնաւոր արտադրութիւններ (secretion) ունի՝ որոնք մեծ դեր մը կը խաղան մարմնին թէ՛ զարգացման նպատակով և թէ՛ անիկա կարգ մը թունաւորութիւներէ — ըլլան ներսէն առաջ եկած, ըլլան դուրսէն ներմուծուած — պաշտպանելով։ զոր օր. լեարդին ոսկորին, փայծաղին են. արտադրութիւնները. վերջապէս ամէն գործարան, ամէն հիւսուածք գէթ առնուազն բնածխական թթու մը կուտայ արեան։

Այս գործարաններուն կարգէն պիտի նկատուին նաև դնդերները, որոնք իրենց կարգին արտադրութիւն մը ունին. ասիկա հաստատուած է։ Նաև, վերջին տարիներս տեղի ունեցած յաջող փորձերէն յայտնուեցաւ թէ, դընդերներու արտադրութիւնը հիւծախտին առաջին դարմանը նկատուելու արժանիքը ունի։ Կարգ մը նշանաւոր բժիշկներու և քննասէրներու մէջ մեծ կարեւորութիւն մը ստացաւ այս վարքը։

Այս մասին Ռիչէ հարցաւորը ընտիրեալ կ՚ըսէ թէ, «ամէն գործարան կրնայ հիւծախտի ենթակայ ըլլալ, սակայն դնդերները այս տեսակէն փրկուած են, որովհետեւ դնդերին արտադրութիւնը հիւծախտին մանրէները տարաբնոյնելով կեղծունացումը կ՚արգիլէ»։

Հիւանդութիւնը ո՛և է գործարանի մէջ տարածուելէն վերջ, դնդերներուն ալ ասոնցմէ մը կրնայ փոխանցուիլ, բայց երբէք անոնց մէջ չի տեղաւորուիր։

Դնդերներուն այս յատկութեան չը նորութիւն է որ միսի հիւթը կամ հում միսը հիւծախտի իբր դարման գործածելու փորձեր եղած են և չատ փայլուն արդիւնքներ ձեռք բերուած են։ Առաջին փորձերը չունէրուն վրայ եղած են, կարգ մը չուներու հիւծախտը ներարկելէ վերջ, անոնցմէ մէկ քանիներուն հում միս և մնացեալներուն ալ եփած միս տուին. այսպէս չարունակելով տեսնուած է որ հում միսով կերակրուողները չափազանց դիմադրելի դառնալ հիւանդութեան տարածուելուն դէմ անգամ արգելք եղած է։ Բայց կարգ մը բժիշկներ այս երեւոյթը մնունդին չափազանցութեան վերագրած են։ Սակայն Ռիչէ ասոնց իրը պատասխան կ՚ըսէ թէ, ամէնուն ալ հաստատուած մնունդ տրուած է, սակայն միայն հում միս ուտողներն են որ ազատած են այդ աւերիչ ախտին առաջիանցումէն։ Ուրեմն հում միսը կամ միսին հիւթը հիւծախտի մանրէներուն կատարած աւերը չեզոքացուցած է, ընդհակառակը եթէ միսը եփուած ըլլայ բացայայտ է որ կենդանին պարզապէս սպիտային մարմնով կերակրուած պիտի ըլլայ։

Վերջին տարիներս բժիշկի մը կողմէ, բացի չուներէն ուղղակի մարդուն վրայ ալ փորձուած է այս փորձը. իրօք ալ հում միսը հիւանդութեան առաջին շրջանին մէջ միայն դարման մը եղած է. իսկ երկրորդ շրջանին մէջ ո և իցէ ազդեցութիւն չէ ունեցած։ Ուրեմն թոքախտի ենթակայ եղող ազգ մը ամէն առողջապահական միջոցներ գործադրելէ զատ եթէ օրական 500 կրամ հում միս առնէ, դարմանը անխուսափելի կրնայ ըլլալ։

Ցաւալին հոն է որ դարմանը դեռ չէ ընդհանրացած և չատ քիչ բժիշկի հանդիպած եմ որոնք հում միս գործածել տային իրենց հիւանդներուն։

ԴԱՒԻԹ Խ. ՊԱՆՏԻԿԵԱՆ

ՎՐԻՊԱԿ.—Թէղրիկի չաբաթ աւուր «Ճանչնար Դէմքեր»ուն մէջ բոլոր բարգմանութիւնները մեր հին լեզուին տողը կարդալ բոլոր թագնութիւնները մեր հին լեզուին։

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ՔԵՐԹՈՂԸ

ԳԱՍԻՄ 198

Կնչոոց Հանգոյցս Մը

ՎԷՊ

ՅՏԼԱԿԱՆ-ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Ե.

Տիկին Շարամով՝ Պաքուի մէջ ենթարկուած հալածանքներուն վերյուշումին յուզուած, չարունակեց իր նամակը։

Ամ, սիրելի Մելինէս, հակառակորդներս ինչո՞ւ չը բրին ինձ ամուսնութեանս առաջին շրջանին մէջ։ Ես կը կարծէի որ վատութիւնը, ստոր ներութիւնը, զրպարտութիւնը ժողովուրդին ստորին խաւերուն պատկանող կիներուն վրայ միայն կը դանուի, որոնց մէջ ղղուանքով ապրած էի մինչեւ այն ատեն։ Հարուստ, ունեւոր, առաջնակարգ տիկինները ղերծ կը կարծէի այս գեանաքարշ մոլութենէն։ Ո՜հ, ո՜ըչափ սխալ. հօրդ հետ ամուսնանալէ ետք միայն հասկցայ որ ստորին հռչակուած կիները խարդաւանանքի, նախանձոտութեան, էնթրիքի ու չարախօսութեան կողմէ չա՛տ ետ կը մնան հարո՛ւստ, դաստիարակուած ու պարկեշտ ճանչցուած փափկասուն տիկիններէն։

Կի՛ն մը ինծի չափ չէ հալածուած բնաւ, օրը նոր, սուտը, զրպարտութիւնը նոր։ Մեծամուն տիկինները որոնք պէտք եղած ատեն գիտեն առաքինութեան, պարկեշտութեան, ազնուութեան հովեր առնել, պատուոյ խնդիր ըրած էին զիս անուանարկել և խելքէս մըտքէս չանցած զրպարտութիւններ կը յերիւրէին վրաս։ Շատեր՝ մանաւանդ աղջիկ ունեցող նախանձոտ մայրեր՝ գլխնալով հանդերձ որ կրկնամուսնութիւնը անկարելի է Պ. Շարամովի համար, խօսելէ աւելի կը գործէին ու աշխէս ձախէս թակարդներ լարել կուսային որպէս զի անոնցմով որսան զիս ու իրապէս առիթ ունենան չարախօսելու։

Օրինակ է Աստուած, բաց ճակատով կրնամ պարծիլ որ Շարամով ընտանիքին ուխտեալ թշնամիները չենդացուցի։ Պարապ տեղը ապասեցին անոնք իմ անկումս տեսնելու, իրենց յոռետես դուշակութիւններովը ի զուր վայրահաչութիւններ ըրին անմիջական բժշկումս մը յուսալով իմ ու հօրդ միջև։ Անոնք դեռ չէին ճանչնար իմ նկարագիրս և կը կարծէին որ կին մը աղքատ ըլլալով պատուաւոր չի կրնար ըլլալ և թէ դժբախտ պարագաներու բերումնքով յոռի միջավայրի մէջ ինկած աղջիկ մը չի կրնար բարձրանալ երբ ձեռք կարկառուի իրեն։

Երախտապարտ եմ սակայն հակառակորդներս, որոնց կը պարտիմ գուցէ բարոյական կորովս. որովհետեւ ուրիշ պարագայի մէջ կարելի է մեղանչէի, բայց այն ընդհանուր հալածանքը որ նախանձոտ չլխտիներու կողմէն կազմակերպուած էր ինձ դէմ, գլխաւոր պատճառ մը եղաւ որ ա՛լ աւելի սիրով փարիմ ամուսնական պարտականութիւններուս ու գլուխէս վեր պահել Շանամ Շարամովներու պատիւը։

Հալածանքը մէկ կողմէն չէր սակայն, հօրդ անտանելի բնաւորութիւնը զոր մինչեւ այն ատեն մօտէն հասկնալու ուրիթ չէի ունեցած, բոլորովին կը յուսահատեցնէր զիս, և կը վախնայի որ ա՛լ քաջութիւնը չունենայի այսչափ տառապանքներուն դիմագրաւելու, բայց արժանապատուութեան զգացումը խիստ զօրաւոր էր մէջս փոխանակ ասպարէզը հակառակորդներու ձգելով զանոնք ուրախացնելու, կուժք կուտայի ամէն հարուածի՝ բնաւ տարուութիւն չի ցուցնելով։ Ամենէն մեծ ցաւս աղդականներս էին, անկիրթ, չահամով, ստորին արարածներ որոնք գաղափար չունէին պատուաւորութեան վրայ և իրենց անխոստովանելի արարքներով գլուխս վար կ՚ընէին միշտ հակառակորդներու առջև։ Դրամ, նպաստ, կաշառք չէր կրնացներ զանոնք որոնք կը կարծէին թէ հօրդ հարստութիւնը պէտք է իրենց յատկացուի, քանի որ մեր դժբախտ ամուսնութիւնը կնքուեցաւ։

Ասոր ալ մխիթարութիւնը գտած էի. ամուսնական կեանքը բոլորովին անջատ կը նկատէի աղջիկնութեան կեանքէն և զինքս կը դատնէի այնպիսի մէկը որ նոր կեանք մը կ՚սկսէր։ Ներէ՛ ինձ սիրելի Մելինէս անօգուտ մանրամասնութիւններովս ձանձրոյթ պատճառելուս համար քեզ, բայց միւս կողմէն մտածէ՛ թէ որու՞ կրնայի բանալ սրտիս մէջ մթերուած այս վէրքերը որոնք գուցէ մահացու ըլլային ինձմէ նուազ տոկուն կնոջ մը համար։ Դուն մի՛ սիրեր զիս, ատէ՛, նախատինք սեպէ զիս քու ընտանիքիդ մէջ ունենալդ, իրաւունք ունիս ատոց ամէնքը ընելու, քանի որ կեանքի այս դատնութիւններուն վրայ գաղափար չունիս և կը մաղթեմ ալ որ յաւէտ չմօտենան քու սուրբ սրտիդ այս անասնալի տառապանքները որոնք երիտասարդութիւնս փճացուցին։ Այո՛, սրտիս հատորը, դո՛ւն զղուանք զգա՛ ինձմէ. բայց ես քու կարօտովդ կը տոչորիմ, որովհետեւ իմ մտատիպար ընտանիքս դուն ես, ես պատուախնդիր Շարամով մը կուզէի և այս ընտանիքին մէջ մինակ քեզ տեսայ։ Եթէ համակերպէիր հօրդ ինձ հեռ ամուսնանալուն, եթէ զլուխս ծռէիր հօրդ ամէն քմահաճոյքներուն, այս սէրը այս համարումը պիտի չունենայի վրադ, բայց տեսնելով որ հօրդ անպատուութիւն կը սեպես ինձի պէս աղջիկ մը իրեն ամուսին ընտրելը, կ՚երկրպագեմ պատուախնդրութեանդ առջև. ես ալ հիմա տիկին Շարամով ըլլալէ ետք եթէ տեսնեմ որ մեր ընտանիքին անդամներէն մէկը իր դէրքէն շատ վար կը խոնարհի, ո՛հ քու բռնած ընթացքէդ աւելի խիստին կը հետեւիմ։

Հաւատա՝ սիրելի Մելինէս այս սրտաբուղխ տողերուս որոնց մէջ կեղծիքի նշոյլ մը իսկ չկայ, քեզի պէս ուշիմ աղջիկ մը որ սուրբ սիրտ կը կրէ կրնայ զանազանել կեղծիքը ճշմարտութենէն, զոր պէտք կը զգայի երկար ատենէ ի վեր յայտնել ընտանիքիս միակ անդամին որ թէեւ կ՚ատէ զիս, կ՚անարգէ, բայց միեւնոյն ժամանակ գաղափարակից է ինձ ու ամէն բանէ վեր կը բռնէ ընտանիքին պատիւը։ Այս նկատմամբ և քու վրադ ունեցած հաւատքովս է որ ազգականներուս ստորութիւններն ալ չքաջուեցայ նկարագրելէ որոնք ալ աւելի կը դառնացնէին կեանքս, մէկ կողմէն զէնք տալով հակառակորդներուս ձեռք միւս կողմէ ալ իրենց անվերջ պահանջումներով զզուեցնելով զիս աշխարհէ։ Ո՜հ, այս բազմակողմանի վէրքերը չէին կրնար մթերուած մնալ մէջս և անկեղծ սրտի մը կը կարօտէի զանոնք առջևն պարզելով՝ քիչ մը չունչ առնելու համար։

(Շարունակելի)

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ.—Մ. Բեռլերսպուրգ, 7 Օգոստոս.—Ֆրանսական սպայակոյտին պետ Բէնոէ էֆ զօրավար այսօր Մ. Բեռլերսպուրգի հասաւ, ընկերակցութեամբ Սէնթ Հիլէռ հրամանատարին, Օռանթի Նաւատորմի և Բլաթօֆ գնդապետ-տեղապահին, (ռուսական սպայակոյտէն) որ ընդ առաջ գացած էր զօրավարին։ Կայարանին մէջ զօր. Բէնոէէֆ ընդունուեցաւ Ռուսական սպայակոյտի պետ Մաքարօֆ զօրավարէն, զնդապետ Լաղարօֆէ, Ֆրանսական դեսպանատան առաջին քարտուղար Մ. Լէքֆէվռ-Բոնթալիսէ։ և Մուլլին գնդապետ որ Մ. Բեռլերսպուրգի մէջ Ֆրանսական դեսպանատան զինուորական կցորդն է։ Բէնոէզէֆ զօրավարը անմիջապէս այցելութիւն տուաւ Ցարին։ դեսպան Մ. Պոմբաէին, որ պիտի ներկայացնէ զինքը վաղը, իր հետեւորդներով, արտաքին գործոց նախարար Լանսդորֆի կոմսին։

Բէնոէզէֆ զօրավարը հրաւիրուած է Կայսեր կողմէ ներկայ գտնուելու Մ. Բեռլերսպուրգի և Վիլնայի զինուորական մեծ ռազմախրներուն։ Զօրավարը իրեն ընկերացող պաշտօնատարներուն հետ, հերթ պիտի ըլլայ Կայսերական արքունիքին որ մասնաւոր յարկաբաժիններու պարտաւորութիւններ տեսած է։

ՋԻՆՍՏԱՆ.—Բէքին, 7 Օգոստոս.—Շատ մը խռովարարներու փախուստին պատճառով, Բէքինի դուռները հսկողութեան տակ առնուած են։ Այսօր ժողով մը պիտի գումարուի։ Կայսրուհին խնդրած է արքայական իշխաններէն ներկայ գտնուիլ Ժողովին։ Նկատողութեան առնուելիք խնդիրներն են 1. Զինու ապահովութիւնը և 2. Ռուսիոյ մէջ նոր զիջումներու խնդիրը։ Կը կարծուի թէ իշխաններուն համախմբումին բուն պատճառը յառաջ եկած է Շէն Եռ Զի Խմբագրին կողմէ եղած յայտարարութիւններէն, որ դատաւորներու ներկայութիւնը ոչէս պատասխանած է «Աւելի աղէկ պիտի ընէք եթէ չը հեռաքքրքրուիք դիմելու թէ որոնք էին իմ ընկերներս։ Ասոնք բարձր պաշտօնատարներ են, որոնցմէ 300 հոգի հոս կը գտնուի, նոյն իսկ Բէքինի մէջ, և որոնց մեծագոյն մասը ցրուած են բոլոր գաւառներու մէջ։ Ձեր ըրածը ուրիշ բան չը պիտի ըլլայ բայց եթէ ցասալի դէպքեր առաջ բերել։»

ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ.—Վիեննա, 7 Օգ.—Տարակոյս յառուկ որոշում մը տրուած չէ հունգարական դաշնքին նկատմամբ։ Ցրանց Եոզէֆ կայսրը երէկ Իշլի մէջ ընդունեց կոմս Խիւն Հէտէրվարի։ Ունկնդրութիւնը տեւեց կէս օրէ եաքը։ Ժամը չորսին մինչեւ հինգը քառորդ անցած։ Զանազան չրջանակներու մէջ, կը յայտարարեն, որ կոմս Հէտէրվարի հրաժարականը մուած է հունգարական դաշինքին և թէ Նորին Վեհափառութիւնը յետոյ դարձուցած է իր հրաժարականը։

Այսօր կէս օրէն եաքը, ժամը 1ին, վարչապետը նորէն ընդունուեցաւ արքայական վիլլային մէջ, ուր ճաշեց։ Կոմսը այս իրիկուն պիտի մեկնի Իշլէն։ Ժամը տասնմէկին Պիւտապէշի երթալու համար։

Հունգարական մամուլին խօսքին նայելով, դաշինքը ինկաւ։ Նոյն իսկ, Բէյլիէր Լոյտ դիտել կուտայ թէ կոմս Հէտէրվարի վարչութիւնը կունայ նկատուելի իբրեւ պարզ ու վաղանցիկ դէպք մը հունգարական քաղաքականութեան մէջ, և թէ ուրիշ ոչ է դանլիճ այսքան կարճ կեանք մը չէ ունեցած։ Կրնայ ըլլալ որ ճգնաժամը լուծելու համար եղած պայմանաժամը աբնչութիւն ունենայ Ռումանիոյ Կարոլ թագաւորինէրը ընելիք յառաջիկայ այցելութեան հետ։ Լուծուելիք խնդիրը իր մէջը կը պարունակէ Հունգարիոյ ըլլալուելիք զինուորական բոլոր չնորհումներուն խնդիրը, առանց որոց անկարելի պիտի ըլլայ ընդունիլ տալ զինուորական նոր օրէնքը, որ գործադրուի պիտի աշնան։ Փոխարէն բոլոր որոշումներէ խուսափիլ պէտք է ուրեմն։

Մինչ կողմէն, երկար ատեն կարելի չի պիտի ըլլար յետաձգել վերջնական որոշում մը, քանի որ զինուորական տեսակէտով, ստիպողական է որոշել հունգարական Խորհրդարանը որ օգոստոս ամիսին վերջանալէն առաջ չնորհել հանդուսանն կոչուած պաշտօնանաներուն բաժինը։

ՆՈՐՐՆՏԻՐ ՊԱՊԸ.—Հոռմ 7 Օգոստոս.— Թերթերը կ'ըսեն թէ Պապին թագաւորութեան հանդէսը տեղի պիտի ունենար կիրակի օրը չատ հանդիսաւորութեամբ։ Պապը Մ. Հաղորդութիւն առնելէ եաք, պիտի երթայ Մ. Գրիգորի տեղանը, ուր պիտի ընդունի կարդինալները ազգամայրի և արքեպիսկոպոսներն ու եպիսկոպոսները ոտքնամբոյրի համար։ ԹԷՐԶԱ. ըսուած երգէն եաքը, Պապը պատարագ պիտի մատուցանէ։ Յետոյ Պապը պիտի թագադրուի և պիտի տայ առաքելական օրհնութիւնը։

* * ՎԻԵՆՆԱ, 7 Օգոստ.—Սէնթ Էթիէնի մայր եկեղեցին մէջ այս առաւօտ հանդիսաւոր ապօթք կարդացուեցաւ Գիսս Ժ. Պապին ընտրութեան առթիւ։ Աւստրիական և Աւստրահունգարական այն գլխաւոր պաշտօնատարները որոնք Վիեննա կը գտնուին, ներկայ գտնուեցան այս հանդէսին, ինչպէս նաեւ դեսպանական մարմինը։

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱԿ ՄԸ.—Անվերս, 7 Օգոստոս.—Կէս օրէն եաքը ժամը երեք ու կէսին հոս հասաւ, Կասսինի, Սակէի թորփիլիանցները, Լուանի եւ Վէնիս նաւուն անդամները հրամանատարութեամբ որոնք Ֆրանսայի ներկայացուցիչներն են այն հանդէսներուն որոնք կը կատարուին Անվերսի նաւահանգստին աւարտումին չնորհեան հարիւրամեակին առթիւ։

Ծովային զինուորներու չորեանաբ Մաքի-Հանրիէթ՝ հոլանտական սահմանը առաջնորդած էր այն զինուորական իշխանութիւնները որոնք պաշտօն ունէին բարի դալուստ մաղթել իրենց Ֆրանսայի հիւրերուն։

Ֆրանսական գաղթականութեան անդամները «Ռուիմավէռա» զբօսանաւը բաղմած էին, դեր-հիւպատոս Մ. Տրվոլիէնտիի հետ։ Ուրիշ զբօսանաւեր ևս ընդ առաջ գացին երկու նաւերուն և զանոնք առաջնորդեցին Անվերս։ Կասսինի և Սակէ ողջունուեցան քարափին մէջ Մառսէլէզով, զոր Դրէ զօրաբաժակը կը նուագէր։ Բարափին վրայ խմբուած ժողովուրդը կը պոռար «Կեցցէ Ֆրանսա»։ Սպայակոյտի պետ Մոնթէ բարի գալուստի այցելութեան եկաւ Լուանի հրամանատարին յանուն Նիրիթ ընդ. տեղապահին։ Բարի գալուստի մաղթանքներէ եաքը Լուանի հրամանատարն ու Վէնիսի նաւուն տեղապահը, ընկերակցութեամբ սպայակոյտի պաշտօնատարներու գացին Ֆրանս. ընդհ. հիւպատոս Մ. Բարթիրոնի քով, որ յետոյ փոխադարձ այցելութեան երթալով ներկայացուցանուց Ֆրանս. գաղթականութեան անդամները։

Պատերազմական նախարարը երկու պաշտօնատարներ անուանած է Կասսինի և Սակէ Թորփիլիանցներուն պաշտօնութեան տիրապետութեան համար։

* * Ֆրանսական զբօսանաւը կը ծածանի նահանգային կառավարչատան, քաղաքին պանդոկին ինչպէս նաեւ չատ մը մասնաւոր տուներու վրայ։ Շաբաթ օր, պաշտօնական այցելութիւններ պիտի տան Ֆրանսայի պաշտօնատարները։ Յետոյ Պրիսէլ պիտի մեկնին։ Պիտի ճաշեն դեսպանին հետ։ Իրիկունը, հիւպատոսին և տիկին Բարթիրոնի կողմէ պիտի հրաւիրուին ճաշի։

ԵՏՈՒԱՐԴ Ի. Ի ՀԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ. Լոնտոն 7 Օգոստ.—Կը ծանուցուի թէ Լուսաւոր Թագաւոր Լոնտոնէն պիտի մեկնի յառաջիկայ չորեքշաբթի դէպ ի Մառիանպատ։

* * Վիեննա, 7 Օգոստ.—Այժմու կարգադրութեանց համեմատ, Լուսաւոր Թագաւոր Մառիանպատ պատոյ մը կատարելէ եաք, Վիեննա պիտի հասնի մասնաւոր կառախումբով։ Այս կառախումբը Նորին Վեհափառութեան տրամադրութեան տակ դրուած պիտի ըլլայ Ֆրանց Եոզէֆ կայսրը կողմէ։ Լուսաւոր Թագաւորին համար կը պատրաստուի հիմա արքունի դղեակէն մասնաւոր յարկաբաժին մը որ ընդհանրապէս սահմանուած է օտար վեհապետներուն։ Ճոլ հացկերոյթ և Օքէբայի մէջ չքեղ ներկայացում մը պիտի տրուի պատիւ Թագաւորին։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԼՇԵԱ, 10 օգոստոս.—Երեսփ. ժողովին մէջ նախարարապետ Խիւն Հէտէրվարի կոմսը ծանոյց դաշինքին հրաժարած ըլլալը։ Ընդդիմադիրները այդ առթիւ «Կեցցէ Թագաւորը» գոչեցին։ Կոմսը յետոյ յայտարարեց թէ կայսր-Թագաւորը քանի մը օրէն Հունգարիա պիտի ժամանէ, նոր նախարարութիւնը կազմելու։ Երեսփ. Ժողովը որոշեց դիմաց դարձնել մինչեւ որ նոր դաշինքը կազմուի։ Ընդդիմադիրներ «Կեցցէ» կը գոչէին։

ՎԻԵՆՆԱ.—Բարատաղի իշխանը ընդանիքով հոս ժամանեց։

ԻՇԼ.—Ցրանց Եոզէֆ կայսրը, Ռումանիոյ Թագաւորը, կայս. դերդատանին անդամները և Կոլոփոլվքի կոմսը Աուսէ գացին զբօսական պտոյտի մը համար, բայց տեղատարափ անձրեւի մը հետեւանքով ստիպուեցան մէկ կողմ թողուլ ծրագրին մէկ մասը։ Կայսրը ու Թագաւորը՝ որոնք սնցած ճամբաներնուն վրայ խանդավառութեամբ ողջունուեցան, իրիկուան ժամը 3.55ին Իշլ դարձան։ Գիշերը մեծ հացկերոյթ մը տրուեցաւ կայս. ամարանոցին մէջ։

ԲԱՐԻԶ.—Այսօրուան դատավարութեան պատուն Թերէզ Իւմպէր հաստատց Բրատֆորտներու և միլիոնատերու գոյութիւնը, բայց թէ Բրատֆորտ բուն իսկ անունը չէր։ Բաւ նաեւ թէ Բրատֆորտները եթէ չենկայանան, յայտնութիւններ պիտի ընէ, բայց, դատավարութենէ եաքը։ Յետոյ սկսան վիճաբանութիւնը։

—Նախարարապետ Մ. Բոմոլ, այս սատու, Բարիզ վերադարձաւ։ Մարսիլիոյ մէջ իջեր եղած ջերմագին ընդունելութեանց համար մեծ գոհունակութիւն յայտնեց։ Պատասխանելով մօտերս պաշտօնէ քաշուելու մասին եղած զրոյցներուն նկատմամբ եղած հարցումներուն, յայտարարեց թէ հաստատապէս որոշած է չարունակել կրօնական միաբանութեանց դէմ Պատմանուած օրէնքին գործադրութիւնը և թէ երեսփ. Ժողովին կողմէ աննպաստ քուէի մը հանդէպ միայն պիտի հրաժարի։

ԳԻՆԿՈՒԱՏ.—Սերպիոյ թագաւորին ողաքը հոս ժամանեցին և ժողովրդեան կողմէ մեծ խանդավառութեամբ ընդունուեցան։

—Բեռլէր թագաւորը Սպիտակ Արծիւ պատուանշանին ասպետութեան խաչը տուաւ իր կրտսեր որդւոյն՝ Ալեքսանդր իշխանին, իր եղբօրը՝ Առաջին իշխանին և եղբորորդւոյն՝ Բօլ իշխանին։

ԲԱՐԱՊԱՆ ԿԱՐԱՊԵՏ

Պատրիարքարան երթեւեկողներ սովորաբար ընդունելութեան դասիքին առջեւ կը հանդիպին հայոյ ու չլսուած մարդու մը որ իր գոռոզ խօսուածքով, կոչտ չարմանալիներով ու բիրտ վարմունքով ուշադրութիւն կը հրաւիրէ։ Այս մարդը, բարապան Հարութիւն Կրօսի, որ կոչուած է սանակ փնթիկ պաշտօնի մը, որուն հետ խոտոր կը հանդիսանի իր ամբողջ գոյութիւնը ու հոգեկան անկերթութիւնը։ Չկայ մէկը որ մէկ քանի անգամ Պատրիարքարան գացած ըլլայ և այս մարդուն բրտութեանը նշանակ չի դառնայ։ Դեռ չատ ժամանակ չէ երբ Մասիսի Ցերունդարդ արտօնագիրը Կարապետ էֆ. Իսթիւճեան լրագրագուն այս քիրտ մարդէն՝ որ առանց չարգելու անոր պատկառելի ալիքը և լեզուն պարտաւ լրագրական կեանքը հրկնոր ընելով փոխեց նախաստոլ դայն, Պատրիարքարանի մէջ ինչ որ ժամանակին գրեցին թերթերը։ Երկար պիտի ըլլար մէկիկ մէկիկ թուել չարքը այս բարապանին պարբերներն որոնց համար չը պատժուելէն քաջալերուելով, օրէ օր խստացուցած է իր ընթացքը հանդէպ այցելուներու, բարապանէ խիստ բարձր դիրք մը տալով իրեն և ինքզինքը նկատելով Պատրիարքարանի ժողովականներէն մէկը։

Երէկ թերթիկ Արտօնատէրին եկած էր կարգը այդ բարապանին թանութիւններուն նշանակ ըլլալու։ Ինչպէս յայտնի է, ի պատիւ Սանն. Մ. Պատրիարք Հօր անուան տարեդարձին, Մանգուսմ իր պիտակները զարդարած էր Նորին Ամենապատուութեան լուսանկարով և թերթիկ արտօնատէրը բացատրիկ պարկեշտ մը ընծայելու համար, ինք անձամբ գացած էր Պատրիարքարան իր չնորհաւորութիւնները մատուցանելու։ Այս կոչտ բարապանը դասիքին դրանը առջեւ կը խոյանայ թերթիս արտօնատէրին վրայ ու ապառնական ձեւով մը, չատ մը անվայել խօսքեր ընելէ եաք,

—Բիւզանդիոնի արտօնատէրը Բէչեանը առջեւս խոնարհեցուցի, քեզի ալ իմ ձեռքովս պիտի փճացնեմ, կը պոռայ հարիւրաւոր այցելուներու ներկայութեանը, որոնք ապշած այս տարօրինակ յանդգնութենէն չէին կրնար իրենց զայրոյթը զսպել պարզ ծռայի մը դիրք ունեցող բարապանի մը թերթի մը արտօնատիրոջ հանդէպ ունեցած այս չմարդանալի ընթացքին ի տես մասնաւոր անձի օր մը ուր ամէն մարդ ուրախ զուարթ, շնորհաւորել կուգար Մ. Պատրիարք։ Թերթիս արտօնատէրը բնականաբար չի դիմանալով չափազանց մարդու մը հետ, որ համարձակութիւն ունի ամարիով մը կարեւորութիւն չի տուաւ անոր ու Սրբազան Պատրիարքին քով մանաւոր շնորհաւորական պարտաւորութիւնները կատարելէ եաք, ցաւ յայտնեց սանակ մարդու մը Պատրիարքարանի մէջ գտնուելուն, ուր բաց ի խմբագիրներէն, թերթի արտօնատէրներէն և իրենց ձայնը լսելի ընել տուող մարդիկներէ, յանախ կուգան անպաշտպան օնտէր կիներ, այրեր, տղաքներ ու և դիմումի համար։ Ով գիտէ անոնց հանդէպ ինչ ընթացք կը բռնէ այս մարդը որ ինքզինքին հեղինակութեան մը հովերը տուած է։

Վստահ ենք որ Մ. Պատրիարքը հանրութեան օգուտը նկատողութեան առնելով պէտք եղածը պիտի անօրինէ այս մարդուն նկատմամբ, քանի որ իր հաշիւնուած անվայել ընթացքէն զատ ուրիշ ևս է առաւելութիւն մը չունի։

Մենք, մեր մասին դիմում ընելիք պատկանեալ իշխանութեան, իր ապառնալիքներուն զէմ մեր անձնական ապահովութիւնն ու պաշտպանելու՝ և օրինական պատիժին ենթարկելու համար առանց յանդուգն մէկը որ կը ժան նոյն իսկ Պատրիարքարանի մէջ ապառնալ։

* * *

Բարապան կարապետի թերթիս Արտօնատէրին հանդէպ բռնած այս դաժ տապարտելի ընթացքին չարժաւիթը, մէկ քանի օր առաջ Մանգուսմի մէջ երեւցած մէկ յօդուածն է, որով Պատրիարքարանի պաշտօնէութեան՝ իբրեւց պաշտօնատարներէն յանախակի բացակայութիւնը և սնոմնդմէ չաստրանն ուեւ լարդ տարրեր ըլլալը կը մատնանշուէր։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆԸ

Երէկ հրատարակած էինք արդէն էջմիածնայ Ս. Աթոռոյն անդամներուն միահամուռ հրաժարիլը։ Ֆրանսերէն Սեւրեթ, Բեքերսպուրկսքայա Վեդոմոսթի ռուսական թերթերն առնելով կը ծանուցանէ թէ Ն. Ս. Օծութիւն ամենայն Հայոց Հայրապետը ծերութեան և հիւանդութեան պատճառաւ որոշած է իր Հայրապետական Աթոռը թողուլ և Երուսաղէմի վանքը քաշուիլ։ Վիենայի Նայէ Ցրայէ Բրէսէ թերթը ևս կը հաստատէ այս լուրը։

* * *

Տիզլիսի մէջ անդհատար կարծիքը այն է թէ նորը հրամանագրին հետեւանքը պիտի ըլլայ որ, Ռուսահայ բարեկենդրը ակէ եաք իրենց կալուածները պիտի ընեն յօգուտ Ջրգրիոյ և Պարսկաստանի Հայ եկեղեցիներուն, դպրոցներուն, հիւանդանոցներուն։

Ս. ՃԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ

ԱՆՈՒԱՆ ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԻՒՆԸ

Երիտասարդ մարդերէն ոմանք անթիւ, Երեկ ամենայն, Մայր եկեղեցիին մէջ հանդիսաւոր բարեմաղթութիւն կատարուեցաւ ի պատիւ Ս. Պատրիարք Հօր անունին տօնախմբութեան։ Տ. Գնել Ծ. վրդ. պատարագեց։ Դասին մէջ կեցած էին Արմաշեան և այլ վարդապետներ ու քահանաներ։ Ժողովրդական հոծ երկնեռ բազմութիւն մը փութացած էր ներկայ գտնուիլ։ Ժամերգութեանց կը նախագահէր Ս. Պատրիարք Հայրը, որ Պատարագէն վերջ հանդիսաւոր թափորով առաջնորդուեցաւ Պատրիարքարանի մեծ դահլիճը, ուր արդէն կը սպասէին եկեղեցական և աշխարհական ծանօթ անձնաւորութիւններ։ Հետզհետէ Ս. Պատրիարք Հօր ներկայացան Տ. Եղնիկ եպիսկոպոս Ապահունի, Տ. Հմայեակ եպ. Դիմաքսեան, Տ. Գէորգ եպ. Երէցեան, Տ. Գարբիէլ եպ. Ճէվահիրճեան, Տ. Մկրտիչ եպ. Վահանեան, Տ. Մովսէս եպս. Կէօմրիւքճեան, վարդապետներ, Մայր եկեղեցիի, Կէտիկ Փաշայի, Բերայի, Խասքիւղի, Գումգարուի Դուրսի, Իւսկիւտարի Թաղ. Խորհրդոյ անդամները ամբողջ քահանայից դասին հետ մէկտեղ։

Ս. Պատրիարք Հօր անունը չնորհաւորելու համար հետզհետէ Պատրիարքարան կը հասնէին նաեւ Բաղ. և Կրօն. Ժողովոյ և Տեսուչ Խորհրդոյ անդամներէն ոմանք, չատ մը ծանօթ անձնաւորութիւններ թէ պետական պաշտօնեաներէ և թէ առեւտրական ու դրամական դասէն։

Ցուցաց Պատրիարք Տ. Եղանիի կողմէ չնորհաւորութեան եկած էր Ս. Սարկաւագ պաշտօնեան դրդեանաբար Իսթրաքի Գրամանգինքեան էֆ.ի հետ։ Ցուցաց Դատ. Փոխանորդին ալ անուան տօնախմբութիւնը ըլլալով՝ փոխանորդը ինքը անձամբ չէր կրցած գալ։

Պուլկարաց Լիկարքին կողմէ Փոխանորդ Արշիմանդրիտ Մէլքիսի ընկերակցութեամբ Բարեպաշտ Մ. Սլաֆօֆի։

Հայ-Հռոմէական Ս. Պատրիարքին կողմէ Դեր. Սեւերս աբ. Արփարեան ընկերակցութեամբ Պաղչեան գերապայծառին։

Բողոքականաց ազգապետ Ցակոբ էֆ. Պոյաճեան։ Վիեննայի Միխիթարեանց կողմէ Մէնէվիշեան և Գալէմքարեան վրդ.ները։

* * *

Շնորհաւորական բազմաթիւ հեռագիրներու մէջ կը նշմարուին Կիլիկիոյ Ամեն. Տ. Տ. Սահակ Սրբազան կաթողիկոսին, Երուսաղէմի Ս. Պատրիարքին, Տ. Թարթուղիմէոս արք. Զաչեանի, Տ. Վարդան արք. Մանկունիի ու գաւառային առաջնորդներու կողմէ եկած հեռագիրները։

ԻԶՄԻՐԻ ԿԵԱՆՔԷՆ

ՄԵԼՔ. ՍՐԲԱԶԱՆԻ ԿՏԱԿԻՆ ՇՈՒՐՋ

Իզմիր Ցուլիս 25

Շաբթուս մէջ օրուան խօսակցութեանց նիւթ դարձած է հանդուցեալ Մելքիսեդեկ Սրբազանի շիմնոյ կտակը, որու պատճէնը հրատարակեց «Մանզումէ» իր հինգշաբթի թուով քանի մը դիտողութիւններով հանդերձ։ Ինք ալ ճիշտ են։ Օրագրողի մը պարտականութիւնները կը մղեն ինծի որ հուսա այսօր քանի մը տողերով պարզեմ ամէն ճշմարտութիւն և մերկապարանոց ընեմ բոլոր չանտանելութիւնները — որ այս կտակին առթիւ դրօծուեցան— մի միայն ցոյց տալու համար թէ հանդուցեալ Սրբազանը սիրող բարեկամները, լոկ իր զրամին համար սիրած են զինք և ոչ ուրիշ պատճառով։ Օ՜ն ուրեմն ժամանակը եկած է այս ամէն բաները յայտնելու։

Առաջին անգամ հոս է ամէնէն զարմանալի դէպը որ այդ կտակի գոյութենէն և պատրաստուելէն ոչ մէկը լուր ունէր, ոչ հանգուցեալ Սրբազանին այդքան մտերիմ բարեկամները որոնցմէ գաղանիք պահած չունէր, ոչ վարչութիւնը ոչ քահանայական դասը և ոչ ալ ժողովուրդը, այլ միայն լուր ունին եղեր կտակատարներէն երկու հոգի, Աւետիս Տիվրիկեան և Յովհաննէս Գաղտաղլեան։ երկու պարզ անտաներ, մին ուսուցիչ տեղւոյն երկուքն վարժարանց իսկ միւսը պաշտօնակ։ Մինչ անդին Բաղ. Կրօն. և Տնտես. ժողովները կան որոնցմէ ոչ մէկը լուր ունէր այս կտակէն։ Եթէ հանգուցեալ Սրբազանը լուր ունենար, հարիւրին հարիւրմաս պիտի հաներ իր չուրջը գտնուող մի քանի հոգիներու որոնք անմնուիրաբար չանացած էին ամէն բանի մէջ իրեն օգտակար ըլլալ։ Նամանաւանդ իր խաւնար Գ. Գէորգը, որ, տասը տարիէ ի վեր, իր քով պաշտօնավարած էր, անձնուիրաբար ամէն չանք չի խնայելով։ Նոյնպէս նաեւ Սրբ. Տէր Գէորգ Հայրը հանգուցեալ Սրբազանին աչքին լոյսը եղող մէկ քահանան, որոնք իր վերջին օրերուն մէջ հանգուցեալ Սրբազանին մտքին վերեւ մինչեւ լոյս հանելի էին։ Ու նիմա ինչուա ասոնց բան մը չի կայ կտակին մէջ, որոնք արժանի էին։

Հանգուցեալ Սրբազանին վախճանելէն տասը օր առաջ գրուած է այս կտակը։ մինչ մենք այդ ատեն օրը օրին տեղեկութիւններ կուստանինք Մանգուսմէն, հանգուցեալ Սրբազանին Առաջնական վիճակին վրայօք։ Սա այս է ամէնէն ուշագրաւ կէտը որուն վրայ յետագայ դրած տողերս կ'արժէ որ կարդաք։ Հանգուցեալ Սրբազանին վախճանելէն տասը օր առաջ գիշեր մը Աւետիս Տիվրիկեան և Յովհ. Գաղտաղլեան կուգան և Սրբազանն հիւանդին ննջասենեակէնները մտերիմ պատուական մը կը հեռացնեն հիւանդին մոտերին վերեւ հսկողները ու հոգ կը մնան մինչեւ ժամը 2 (բ. ե.) ու այդ միջոցին է որ սոյն դէպք օրինակ չենծու կտակները ստորագրել տուած են Սրբազան հիւանդին, օգտուելով իր մէկ խելայեղոյս վիճակէն. հոս փաստագիրի մէջ ըսեմ թէ չատ չի նմանիր. ստորագրութիւնը հանգուցեալ Սրբազանին գիրին։ Հետեւեալ առտու սոյն երեք կանանցէն երկուքը անմիջապէս Տիվրիկեան՝ ժամկոչ Յովհաննէսի ձեռամբ կը խրկէ Նամակատուն, մին Գ. Աղեքսանդր Մանթաշեանցի հասցէին իսկ միւսը Լաչեանցի, որ ապահովապէս դեռ մինչեւ հիմա ձեռքերնին չէ հասած։ Այս այսպէս։ Իսկ գալով հանգուցեալ Սրբազանին ամէն չուրջ հինգ 6 ամիս առաջ իր ձեռամբ գրած կտակին — որ այս՝ օր մը ինձ ալ յայտնեց — Տիվրիկեան ըսուածը պատեր նետեր է ինչ ինչ մասերը՝ իր գրած չենծու կտակին մէջ օրինակելէ եաք։ Զարմանալի զուգադիպութեամբ մը երբ հանգիստեալ Սրբազանը հոգեվարքի մէջ կը գտնուէր, անդին Տիվրիկեան իր ընտանիքով չոգենաւ նստած կը հեռանար դէպ ի Եւրոպա, յայտնի ընել չտալու համար իր ըրած այս գողութիւնը, իր հետ նաեւ տանելով հանգուցեալ Սրբազանին Գ. Յովհաննէս Զաքարեանի վրայ ունեցած պանծալքին 100 օսմ. ոսկիներու մուրհակը։ Իսկ Յովհաննէս Գաղտաղլեան վախնալով որ այդքան անձնուէր աշխատութիւնները(?) մի գուցէ պարապի երթան, առօրփառօք կը հեռարձնէ հանգուցեալ Սրբազանին կաչաղ պայուսակին մէջէն 10 հատ Ռումէլիի Երկաթուղւոյ բաժնեթուղթերը որ առ նուազն 60—70 ոսկի մը կ'ընեն այսօր։ Սոյն տողերը գրելէս եաք կը յուսանք որ Բաղ. և Կրօն. Ժողովներ պիտի բեկանեն այս չենծու կտակը, որով խելացի գործ մը պիտի ընեն փրկելով հանգուցեալ Սրբազանին պատիւը. և հանրային միահամուռ կարծիքն ալ այս է։

Սրբազանին եղբայրը Եփրեմ պէկ Մուրատեանց տարած մեռացած է այս ամէնուն ի տես։

Հոս մասցայ լիշել սոյն երկու կտակակատարներուն մէկ խելացութիւնը որոնք երեւոյթները փրկելու համար 15 օսմ. ոսկի Ադգ. Հիւանդանոցին և 15 օսմ. ոսկի ալ Ներսէսեան որբանոցին մոռցած չէին գրելու։ Ցաւ Հրանտ Մամուրեան իր ողբաքեալ հօրը մահաձանին չենութեան համար այս կտակին մէջ գրուած 25 օսմ. ոսկին կը մոռնէ հիմակուընէ ընդունիլ, ըսելով թէ կտակը իր նուիրականութիւնը կորսնցուցած է։ Նոյնպէս նաեւ «Ա. Մամլոյ» օդնական խմբագիր Կարապետ էֆ. Նաւասարդեանն ալ կը մոռնէ ընդունիլ հիմակուընէ իր աղջիկներուն կտակուած 25 օսմ. ոսկին։ Այս զիլիր Բաղ. Ժողովը իր վերջին որոշումը պիտի տայ սոյն չենծու կտակին մասին։ Ինչ որ որոշուի անմիջապէս կ'իմացնեմ։

ՍՏԵՓԱՆ ԵՐԿԱՆԵԱՆ

ԿՐՕՆ. ԺՈՂՈՎԸ

Երէկ գումարուեցաւ Պատրիարքարանի մէջ առանձնաստութեամբ Գրիգորիս արք. Յովհաննէսեանի, ներկայ էին Փոխանորդ Սրբազանը, Սեբէոս և Սանտալեան Ս. քահանաները։

1.—Պուլկարիոյ Պատ. Փոխանորդ Տ. Վահան Վրդ. Յակոբեան, իր վիճակին քահանաներու թիւին և անոնց պաշտօնավարութեանց մասին տեղեկագիր մը գրկած էր, յայտնելով միւս կողմէ թէ՝ Սիլիսթրէ և Ռուսճուգ առանց քահանայի մնացած են։ Ժողովը որոշեց Ռուսճուգի մէջ անպաշտօն գտնուող Տ. Գէորգը հատատակ տեղւոյն վրայ եթէ արդելիչ պատճառ մը չկայ, իսկ Սիլիսթրէյն անհրաժեշտ Գէօրիչճէ մեկնող Տ. Արքատակի քահանայի մասին բացատրութիւն պահանջել։

2.—Կեսարիոյ Ս. Դանիէլ վանքին վանահայր Տ. Սահեան եպս. Սանտալեան հրաժարական մատուցած էր իր ծերութեան պատճառաւ։ Ժողովը մերժեց։

3.—Վարիսի Վրդ. Ժողովին վարչական ներկայացուցած էր «Կրօնի ուսումն» անուն դասագիրքը։ Ժողովը Տ. Սահակ քէշ.ի քննութեան ենթարկեց։

Ժողովը ասոնցմէ զատ զբաղեցաւ ինչ ինչ ամուսնական խնդիրներով։

ՍԿԻՒԴԱՐ Ս, Կարապետ եկեղեցւոյ թաղերիները հանրագրութիւն մը ղրկած են Ս. Պատրիարք Հօր։

Այդ հանրագիրը ստորագրողներ յայտնելով թէ տեղւոյն Բաղ. Խորհրդոյ ամուսնացեալ անդամներէն մէկ անվայել ընթացքի մէջ գտնուած կ'խնդրեր են որ յիշեալին մասին պարզ ու պատշաճ ի գործ դրուի։

Երէկ Փոխանորդ Սրբազանը ընկերակցութեամբ Տ. Գնել վրդ. Գալէքեարեանի, Բերա, Պարական նուիրակի Փոխանորդին այցելելով, ի դիմաց Ս. Պատրիարք Հօր չնորհաւորեց Տ. Գրիգորիոսեանն, Պիոս Ժ.ի թագադրութեան առթիւ։

ԱՐԻՍ էֆ. Ցէչճեան ազգի որ Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ, Մեղ նորընտիր կառավարիչ Բաչիտ փաշայի ընտրանքը երթալով չնորհաւորեց Ն. Վսեմութիւնը։

Երէկ Հայ-Հռոմէականաց Կ. Պատրիարքին կողմէ, Ս. Պատրիարքը չնորհաւորելու եկած էր Դեր. Աւետիս Արքեպս. Արփիարեան, որ Ս. Պատրիարքին տուած չնորհաւորական այցելութենէն եաք, այցելեց նաեւ մայր եկեղեցին և ամէն կողմը լաւ մը պտտեցաւ առաջնորդութեամբ Տ. Գնել Վրդ. Գալէքեարեանի։

ՇԱՊԻՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐի մայր վարժարանին չենութեան կայս. Իրաւունքն հասած ըլլալով, հանդիսաւոր կերպով, և ի ներկայութեան խուռն բազմութեան, Սմբատ Ծ. Վրդ. Սահակեան կարդացեր է և այս մասին բարեմաղթութիւններ ըրած է Վեհ. Սալթանին թանկագին կենաց։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ Նորընտիր խուսակալը յատուկ քառիով չնորհաւորութիւն յայտնեց Ս. Պատրիարք Հօր, իրեն նոր պաշտօնը չնորհաւորած ըլլալուն համար։

ՍՏԱՅԱՆԻ Գուգարքուի Զորս թաղերու Աղքատախնամի տասնեակի ամենակայ տեղեկագիրը։ Այդ ժամանակաշրջանին մէջ Աղքատախնամը դրամագլխին մէջ 1061 երկսեռ հիւանդներ։ Անցնած է 40501.50 ղրշ. ։ Ընդ հասոյթը եղած է 33232.75 ղ.։ Ինչպէս կը տեսնուի Աղքատախնամը 7268.75 ղրշ. հասոյթի առաւելութիւն ունեցած է։

Ներկայ վիճակն է	
Կալուած	17063.50
Եգիպտ. արժեթուղթ	25253
Պարասա դրամ	3657.75
Գումար	45974.25

Որուն փոխարէն թէև 5.600 ղրշ. պարտք նշանակուած է բայց այլ և պահանջքներ ալ կան որոնք պիտի հաշուառարկուին։ Հաւանաբար այս բարեգործական մարմինը 46000 ղ.ի չափ հարստութիւն մը կը ներկայացնէ։

Ս. ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ Քրիստոսի Ս. գերեզմանին ի նուէր և միատակ՝ Վրսեմ. Երանելի տիկին Ս. Բարթող փաշայի տնեղ տուած համակ արծաթեայ և ոսկեզօծ զրուագներով զեղուկերտ զարդ աշտանակը յանձնուած է Երուսաղէմատան, յարմար տեսիլ Երուսաղէմ զրկուելու համար։

ՖԷՈՒԶԻԷՆ կը գրեն մեզ։

Ընթացիկ ամսոյս 13 Վարդավառի կիւրակէին, գիւղական դպրոցի մը հանդէսին ներկայ գտնուեցայ, Ատաբազարի Գէորգիլի Գիւղի Ս. Աստուածածին Եկեղեցւոյ մէջ։ Օր առաջ արդէն ծանուցուած ըլլալով, ժամը 4ին, եկեղեցւոյ զոյգ դանգակները զարնուելուն, արք և կանայք վազեցած են Եկեղեցւոյ բակը։ Աչակերտք և աչակերտուհիք թափօր կազմած քաղցրաձայն երգերով Եկեղեցի մտան, որոնց հետեւեցաւ Ժողովուրդին բազմութիւնը։

Հանդէսին կը նախագահէր, գիւղի Եկեղեցւոյն Աւագերէց Արժ. Տ. Գէորգ Քհն. Տ. Պետրոսեան, շուրջը ունենալով, Տ. Պողոս քհն. Փանոսեանը, Գիւղապետ Օննիկ էֆ. Փափազեան, և Ատաբազարի երեւելիներէն Օննիկ էֆ. Պաղպաղեանը Պետական տուրքերու հաւաքիչ Էշրէֆ էֆ. Պատ. Հոգաբարձութեան անդամը։

Հանդէսը սկսաւ սրտաբուխ աղօթքով մը, զոր երգեցին աղջիկներ, իրենց մեծանոյշ ձայնովը, որուն յաջորդց Համիտիէ քայլերգը՝ յանկերգ։

Այնուհետեւ սկսան աչակերտք և աչակերտուհիք իրենց ճառերն ու արտասանութիւնները խօսիլ, որոնք՝ մերթ աչակերտաց և մերթ աչակերտուհեաց կողմէն երգուած երգերովը կ'ընդմիջուէին։

Ամէն բան կանոնաւոր կ'երեւէր, երկուս աչակերտներու համարձակ եւ յստակ առոգանութիւնը, երգերու ներդաշնակ երգեցողութիւնը, պատ մը գեղուկ մթնոլորտէն, քաղաք փոխադրուելնէն, և մանաւանդ սա վերջին քաղաքիս Ս. Հրեշտակապետ Թաղի հանդէսին մէջ տեղի ունեցած Նստարանագարդ խաչտառակութիւնը երեւակայելով, անկէ դէպ ազնց գալ այս գիւղական հանդէսը, յորում յայտնի կ'երեւէր թէ, ամէն ջանք և զոհողութիւն չէ խնայուած Տնօրէնին կողմէ, զոյն հաճելի և օգտակար ընծայելու ներկաներու, որոնք հաւանականաբար առաջին անգամն է որ իրենց գիւղին մէջ դպրոցական հանդէսի մը ներկայ կը գտնուին։

Ի՞նչ բնական կերպով ներկայացուցին երեք աչակերտներ, դպրոցեն փախչող աշակերտի դերը, բարոյալից տարախսութեամբ։ Ասկէ դատ ուրիշ երկու տրամախսութիւններ ալ տեղի ունեցան, մին Թուրք. մանչերու կողմէն, իսկ միւսը հայ. աղջկանց կողմէ, այս տրամախսութիւնները յօրիներ է դպրոցին Տնօրէն-ուսուցիչ Համբարձում էֆ. Տէմիրեան, տեղական բարքերու յարմարցնելով։

Հուսկ յետոյ բարձր. կարգի աշակերտներէն Գ. Կարապետ Գ. Պետրոսեան իր բոլոր ընկերներուն կողմէ շնորհակալութիւն յայտնեց ներկայից, և կրկնեալ Օգոստափառ Կայսեր արեւշատութեան մաղթանքներ ընելով, ծափերու մէջ վերջացուց։ Իսկ Արժ. Տ. Գէորգ Աւագ քհնյ. ազգու խրատականներով և պատգամիչով փակեց հանդէսը։

Նոյն ժամուն հասաւ Կիլիկիոյ Նորընտիր Ս. Կաթողիկոսին անդրանիկ կոնդակը, հիւղ յարմարագոյն առնելու էր զայն կարդալու. խուռն բազմութիւնը դեռ յագեցած չէր երեւեր, շուրջ 3 ժամ տեւող հանդէսէն։

Ուստի Արժ. Տ. Գէորգ քհն. հանդիսաւոր կերպով զայն յունկն ժողովրդեան կարդալէ յետոյ, կարողութիւն մաղթեց Նորընտիր Ս. Կաթողիկոսին որպէս զի մեր Վեհափառ Կայսեր բարձր հովանիին տակ կարենայ օգտակար ըլլալ իր կոչումին։

Ներկայք՝ գոհունակ տրամադրութեամբ բաժնուեցան, մասնաւորապէս ծնողք, խիստ հպարտ իրենց զաւակաց յաջողութեան վրայ, միանգամ ընդ միշտ վստահ ըլլալով որ, իրենց տուած դրամը և ո՛չ մէկ ատեն յուսախաբ չվատնուիր։

ԱՏԱԲԱԶԱՐՑԻ

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

Ներկայիս ձեր թերթին կը գիմեմ. հիւանդանոցի մէջ անդիս վրայ ի գործ դրուած բռնութիւնն ու նախատինքները մերկապարանոց պարզելու և Հիւ. Պատ. Հոգաբարձութեան արդարադատութեանը յանձնելու բողոքս։

Մեր մէկ հիւանդութիւնս դարմանելու համար բժշկիս խորհրդովը Հիւանդանոց փոխադրուեցայ ասկէ քանի մը շաբաթ առաջ։ Ապերախտ պիտի սեպուիմ, եթէ ո՛և է դժգոհութիւն յայտնեմ ինձ ցոյց տրուած խնամքներուն և հոգածութեանցը մասին, որոնք գոհացուցիչ ըլլալէ աւելի նախանձելի էին։ Ատուած միշտ հաստատ պահէ այս հաստատութիւնը։

Բայց, հոն նախատինքի և բռնութեան մը ենթարկուեցայ, որուն մասին ո՛րչափ ալ լռել ուզեմ, չեմ կրնար ինքզինքս զսպել։ Օր մը յօդացաւերուս տառապանքին տակ դառն նոպաներու ենթակայ՝երը ըլլալ ինքնութիւնս մոռցած, վերմակը գլուխս քաշած, կեանքի ու մահուան հետ կը մաքառէի, հայհոյութիւններու ու լուտանքներու տարափ մը սկսաւ տեղալ գլխուս։ Զէր կարծեր որ ինձ ուղղուած ըլլային ասոնք, բայց բուն իսկ յօդախաղերուս տրուած բռունցքի հարուածներ տարսափելագոյնին զիս ու դիւահարի նման երբ վեր առի գլուխս, դիմացս տեսայ Տր. Տաղաւարեանը որ կրակ ու բոց կորած դեռ կը շարունակէր իր յիշոցները ու բռունցքովը կը սպառնար։

Դժուար էր ինձ այս անակնկալ երեւոյթին մեկնութիւն մը տալ։

Տօքթորին հետեւորդները հակոյուցին եղելութիւնը, և պարարակեցին իմ անտարբերութիւնս, յարգելի բժշկապետը գլխաբաց, գեհամած և երեսանկեալ կերպով... չընդունելուս համար։ Ցաւերուս սաստկութիւնը, որուն վրայ աւելցած էր նաև բռունցքի հարուածներուն կսկծանքը, զիս ծայր աստիճան յուզեցին և ենթարկուեցայ սրտի սաստիկ բաբախումներու և նըւազման։ Բարեբախտաբար գթասիրտ մարտկեանները փութացին անմիջական դարմաններով զիս սթափեցնելու։

Այս դէպքին պատուն, Հոգաբարձութեան անդամներէն մէկը պատահմամբ ներկայ գտնուած էր Հիւանդանոցին մէջ, ուր մանրակրկիտ քննութիւն մը կատարելով ստուգեց ախտը եղելութիւնը և տօքթորին բերին ու ձեռքին չափը տալու անհրաժեշտութիւնը զգալով, տեղեկագրեց Հոգաբարձութեան, ինչպէս հաւատեցին ինձ։ Բայց ցաւալի է որ մինչեւ հիմա ո՛եւ է արդիւնք չտեսնուեցաւ և տօքթորը կը շարունակէ անշուշտ իր գոհացուցիչ պաշտօնավարութիւնը։

Կը խնդրեմ որ, Տէր Խմբագիր, հաճիք գրաւարակել ներկայս յանուն անկողմնակալութեան և ճշմարտութեան։

Այրի Տիկին
ԴԱՎԻԹԻԲ ԹՈՒՄԱՋԵԱՆ

Միջագիւղ 27 Յուլիս 1903

ՄԱՆԶՈՒՄԻ

Ամէն տեղ հիւանդներն ու տկարները մանաւոր հոգածութեան առարկայ կը դառնան, և ամենէն անդութ անձը անգամ տեսակ մը տկարութիւն ու գութդրդանք կ'զգայ ամէն անոնց հանդէպ որոնց մարմինը պիտի կը տառապի։ Բժիշկները մանաւանդ իրենց արհեստին բերմամբ տիպուած են աւելի զորով ունենալ այսպիսիներու նկատմամբ, որոնց ամբողջ յոյսն ու ապրնկալութիւնը իրաւամբ բժիշկներուն վրայ է։ Զարմանալի է սակայն որ Տ. Տաղաւարեանի նման անձ մը որ բացի բժշկական վկայականէ դեռ տասնեակներով ալ ուրիշ գիտութիւններու և արուեստներու վկայականներ ունի զրպանը և հարկ տեսած ատենը փափկանկատութեան ու գթասրտութեան վրայալ ճառեր կը խօսի, ինչպէս խլրտ կ'ընէ ձեռք վերցնել կնոջ մը վրայ որ արդէն հիւանդ՝ իր ցաւերովը կը տառապի։ Ցաւդելի տոքթորը կ'անդիտանայ արդեօք թէ, պարզ կնոջ մը ձեռք վերցնելը ծանր յանցանք է, իսկ հիւանդ կին մը ծեծելը մանաւանդ ոճիր։ Առաջին անգամը չէ որ կ'արձանագրենք Տոքթոր Տաղաւարեանի այս անտերելի արարքը ուրիշ անգամ ալ, ինչպէս կը յիշուի, օրիորդ մը էր որ նշանակ եղած էր յարգելի բժշկապետին կիրքերուն։

Տոքթոր, քանի որ Հոգաբարձութիւնը բան մը չի՛ տնօրիներ ձեզ, դնել հաճէցէք դուք քիչ մը սանձել ձեր զայրոյթը, որ չըլլայ թէ օր'մը դձեզ հանէ օրէնքի անաչառ առեանին առջեւ։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Այս օրերս մայրաքաղաքիս երկու ծանօթ ընտանիքներուն մէջ խնամութիւն մը հաստատուեցաւ։ Արմենակ էֆ. Կիւմիկերտան նշանուեցաւ Օր. Մաքրուհի Ճանրմեանի հետ։ Արմենակ էֆ. Տիգրան էֆ. Կիւմիկերտանի պըզտիկ եղբայրն է, որ 3 տարիէ ի վեր, Ամերիկայի Ֆիլատէլֆիա քաղաքին մէջ հաստատուած կ'զբաղի գորգի վաճառականութեամբ։ Աշխատասէր ձեռներեց և գործնական միտքի տէր երիտասարդ մըն է որ փայլուն ապագայ մը ունի առեւտրական կեանքի մէջ։ Իսկ օրիորդը, Ճանրմեան ընտանիքին մէկ պատուաբեր անդամն է և իր դաստիարակութիւնովը կենցաղագիտութիւնով և նկարագրի ազնուութիւնովը փայլուն մէկ ներկայացուցիչն է հայ իգական դասին։ Գեղարուեստի մէջ մանաւանդ յաջող փորձեր տրուած է և իրր ամաքեար դաշնակահար, լաւագոյն գիրք մը կը գրաւէ բարձր դասուն ընտանեկան շրջանակներու մէջ։ Մէկէն աւելի անգամներ ծափահարուած է հանդանոցի նուագահանդէսներուն մէջ։ Մեր խնդակցութիւնները երկու կողմին համար ալ։

ԿԷՏԻԲ-ՓԱՇԱՅԻ ԱԶԴ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Թաղ. Խորհուրդս կը փութայ յայտարարել Պատ. թաղեցւոց, որ յաւելիկայ օգտատու 4ին տեղաւորի ունեցայ թաղիս Ս. Մեսրոպեան երկսեռ վարժարանի վերաբացումը։

Այս առթիւ կը ծանուցանենք թէ, վարժարանիս պաշտօնէութիւնը վերակազմուած է փոքնաւոր և կարող ուսուցիչներով և ուսուցչուհիներով ընդ սեսչութեամբ ծանօթ մանկավարժ Կարապետ էֆ. Պալասանեանի։

Դպրոցի բարեկարգութեան, դասաւանդութեանց արդիւնաւորման, վերջապէս երկսեռ մանկտւոյն մտաւոր բարոյական ու ֆիզիքական դաստիարակութեան համար ջանք չի պիտի խնայուի։

Աղջկանց բաժանումը պիտի ունենայ իր արհեստանոցը կարուձեւի, արդուկի և օժիտի պատրաստութեան համար։

Օտարներէն և ֆրանսերէն լեզուներէն զատ թէ՛ մանչերու և թէ աղջկանց պիտի աւանդուի նաև գերմաներէն լեզուն։

Պատ. ծնողք և պաշտպանք կը հրաւիրուին ներկայանալ Խորհրդոյս, ամէն առաւօտ ժամը 11—1 (Ք. Թ.) իրենց պաշտպանելոյն կամ զաւակաց անունները արձանագրել տալու համար։

(Կնիք Թաղ. Խորհրդոյ)

27 Յուլ. 1903

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ

(1903 Յուլիս 29/11 Օգոս. Դշ.)

ՑՈՐԵՆ

Սէրթ էֆթրա, օխան	32	փր.
» միջին տեսակ »	31-31	»
Ձերմակ Ա. լիպրայէն պակաս	8	ղր.
» Բ. »	8¼	»
Մախլութ (խառն) »	10-10½	»
» (հնձարով) »	11-11½	»

Այսօր ժամանեց 7 վագոն ցորեն Անատոլ։

Բուսիլի 2 վագոն լիպրայէն պակաս 8¾ ղր.

Ա. Լ Ի Ր Ի

Տեղական քրբմա Ա. պարկը 72 ղ.։
» » Բ. » 68-70 »
Բլօսթիէնէ 270 պարկ. Ն՝ (4) 74-74½ ղրուշ։
Մարսիլիա 150 պարկ կարծր 60-62։

Թ Ե Փ

Օխան 16 փարա։

Գ Ա Ր Ի

Աղէկ տեսակը 10¾ ղրշ. գրիւ
Երկրորդ » 9¾-10¼ »

Մ Ի Ս Ի Ր

Օխան 27-29 փարա։

* * *

Յուլիս 21էն 26 հրապարակի շաբաթական վաճառականներու ցուցակը.

Գ Ի Թ Ր Է

30	պարկ	Ակարթա	5¾-6
48	»	Ձերմակ	16½.17.17⅞
16	»	»	20¼
10	»	դաղին	14¾

Թ Ի Տ Թ Ի Կ

1512	հակ	Էսկիշէհիր ևն.	15¾-16½
78	»	Պոլու ընտիր I	15½
48	»	Էնկիւրիւ Կրէաէ	12¾
18	»	Սունկուրլու	14
24	»	Պօլու	15½

Ս Ի Ի Օ Ն

20	մնտուկ	Մալաթիա	130
5	»	Պէյրազար ևն։	125
4	»	Ատաբազար	132

28/10 Օգոստոս 1903

ԹԷՎԱՖԻՀԱԹ

Մանասթիր վիլայէթի վալիվիկիէ՝ Շուրայի Տէվլէթ Թանզիմաթ տարիբսի ազատնման ուշոփէթլու Հաղիմ պէյ էֆ. հաղրէթլէրի թային պուլրուլմուշ սբր։

* * *

Ամէտիի Տիվանը Հիւմայուն խուլէֆաներնուն իղդ. Սախտ պէյ էֆէնտիյէ բիւթպէի Սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի.

Խիւսաւէնտիկեար վիլայէթի մէքթուպի գալէմի միւմէյյիզի իղդ. Սախտ պէյէ թէրքիէն բիւթպէի Սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի.

Խութիյարէ Օտասը մուավինլէրինտէն իղդ. Շեվլէքթ ձէնանի պէյէ բիւթպէի Սանիյէ սընֆը սանիսի թէվֆէհ պույրուլմուշ սբր։

ԹԷՊԼԻՂԱԹԸ ՐԷՍՄԻՅԷԷ

Շէհրը հալը բուսինին 26ընեը կիւնի սաաթ 2 տուչուգ բատտէլէրինտէ Բուսքա տէվլէթը ֆախիմէսինին Մանասթը գօնսօլօսը Մ. Բօսթօֆքի՝ Մանասթիրա խարճ չէհիրէն ավաէթի իտէր իքէն, պիր ժամտարմա նէֆէրի թարաֆընտան թիթիրաֆ խուրտիկի մահէթթէնէսի թասլէր սղընարաղ, Սալթանանթը Սէնկիէ իլէ Բատա ավլէլիի պրաբնտա թէկէմմինկ ճարբ օյան հիւանը մինանաէպաթ իղմիրարնճա սրֆաթը բէսմիկէեի հափղ պիր մմտար հաղզինտաքի ճիւրմ վէ թէճաճուզտան ուսլայը հիւքիմէթը Սէնկիէճէ վէսաթը միւնասէպէ իլէ ըղնար թէկէսիֆ պույրուլմուշ օլտուզը կիպի, հէր եէրտէ նաղարը նէֆիրէթի իլէ կէօրիւլմիկի թապիի օյան պու ճինայէթին ֆարիի սէրուէսթ օլուռնուպ, մախսուսէն թէչէքիւլ խէն պիր Տիվանը Հարպա թէկֆտիիլէ սէրիան պունդն վէ ճիւրմը մէղքիւրտէ մէսաֆատար օլանար վար խէ անլէրէն իճրան մանբէմէսի վէ թէրմիկ ճէզաբարը իլէ Մանասթիր վալիսի Սլի Բիզա ջաչանդն վէ ալայ պէյի իլէ ժամտարմա պինպաշըսընդն վէ պէօլիւկ ադաղարդն իշէն էյ չէկ տէրիլէրէք ազիր վէ միւթէվէֆանդն սիլէսինէ թաղմինաթը միւնասէպէ իթաատ սէվգիյէճէ գարարլաշտրրըլմըշ վէ թէճասիրը տարիխ տախի իթթիհաղ խուրմիշ օլուզ թանգիմաթը սահիհէ իճրատնա գատտար շիմտիկէ սէկիզն պանս խուրմէմիշ օլան վուգուատթը ճինայէթքարտէի մէղքիւրէյէ գարշը խատէթէն պէյանը թէէսսիւր օլունտր։

ՆԵՐՔԻՆ

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.—Երկուսն թուրք թերթերը երկարօրէն կը խօսին Բուսիլիի նահանգներուն մէջ գործադրուած վարչական բարեկարգութեանց վրայ։ Իրենք ոսմիական-զրաց և ոսմիականներու վերակազմութիւնը աւարտած է։ Քրիստոնեաներէն 20 % համամասութեամբ ոսմիական-ղեկուռ առնուած են։ Պէրանայի, Կուսինայի, Թէրկովիչէյի գաւառակներուն գիւղապետները ընտրուած են։ Իրիքի և Եաղովայի գիւղապետներն ալ ընտրելու վրայ են։ Շնորհիւ Վեհ. Կայսեր, Իրիքի մէջ կատարեալ ապահովութիւն ու անդորրութիւն կը տիրէ։ Ինչպէս Առնավուտլուքի ամէն կողմերը, Իրիքի մէջեւս տրեան գոյներու կարգադրման համար յանձնաժողովներ կազմուած են։ Ժողովուրդը կատարեալ ազատութեամբ կը զբաղի երկրագործութեամբ և առեւտրական գործերով։ Իրիքի մարդահամարի գործողութիւններն ալ աւարտած են։ 28,963 էրկ մարդ կայ, որոնց 21,463ը իսլամ, 6,125ը օրթոտոքս և 1313ը կաթոլիկ են։ Բովանդակ գաւառին բնակիչներէն 80 %ը իսլամ և 20 %ը քրիստոնեայ են։ Նոյն գաւառային մէջ Սուլտան Սեհեակ մըն ալ հաստատուած է։ Քաղաքէն դուրս ասպանդանոց մը կը շինուի։ Նոյնպէս թաղապետական խորհուրդ մը հաստատուեցաւ։ Այժմ կ'աշխատուի Քաղաքապետութեան պիտանէն պատրաստել։ Բաչօվայի մէջ հաստատեան յանձնաժողովները ընտանեկան 384 վէճ կարգադրած են։

—Թուրքերէն Սեհիվեր հեռագրերը կը գրէ.—

Լոնտոնէ կը զրուի Քհօլիճէ Զայրունկի թէ, Բուսիլիի մէջ գործադրուած վարչական բարեկարգութիւնները անկլիական քաղաքական շրջանակներու մէջ մեծապէս կը գնահատուին։ Բէօքիր Լոյտ ևս կը գրէ թէ, Պալքանի ներկայ վիճակը գոհունակութիւն կը պատճառէ Գերմանիոյ մէջ։

—Մեծ-Եպարքոսական հրամանագիր մը զրկուեցաւ Բուսիլիի նահանգները, յիշեցնող՝ Կայս. Իրաւէն որ կ'արդիւէ Իպանիներուն հրապարակային արբեցութիւնը, իսլամ աղջկանց առանց քողի դուրս ելլելը և աղոց գլուխը կարգ մը արտակարգ գլխանոցներ դնելը։

—Ընդհ. քանիկ և Մանասթիրի փոխկոնսուլ Հիլմի փաշա, Մանասթիր ժամանեց։

—Սելանիկի նահանգին ամէն կողմեր կարգ մը աւազակներ և չարագործներ զէնքնկեց կ'ըլլան։ Այսպէս, հոչակաւոր աւազակապետ Բէդրիչ և Մաղիգան ու իրենց 2 համախոհները՝ Սթոյան և Տիմիդրի, ինչպէս նաեւ Լիզոր վերջերս անձնատուր եղած են։ Սէրէզի Բէվէնտի գիւղէն հեռաւոր աւազակապետ Ռատօ Կէորկի իր 2 համախոհներուն հետ պատուրուած էր Սավրագ գիւղին շրջակաները։ Սէրէզի Գայմագամը անձամբ նոյն գիւղը փութաց զինուորներով և յաջողեցաւ բռնել Կէորկիի համախոհներէն մին, Անտոթասը։ Իսկ Կէորկի և ընկերը յաջողեցան փախչիլ։

—Բուսիլիի նահանգներուն հանքային, անտառային և երկրագործական գործառնութիւններուն համար 1,198,000 ղրուշի գումար մը որոշուեցաւ։ Ասկէց զատ մէկ ու կէս միլիոնի գումար մըն ալ աւելցած է պիտաճէին վրայ, յաւելուածական ծախքերու յատուկ։

—Իշթիպցի Պուլկարները խնդրագրով մը խնդրեցին ընդհ. քանիչէն, որ Պուլկար ուսանողներ ալ ընդունուին Սկիւպի Իսլամիյէ վարժարանը։

ՑՈՒՆԱՑ Պատրիարքը առջի օր Կայս. Պալատ գնաց և Ա. քարտուղար Թահսին փաշայի միջոցով թէ՛ բարեսնայի և թէ՛ գրաւորապէս իր երախտագիտական զգացումները մատոյց յոտս Կայս. Գահոյից, ենթարկուած վիրաբուժական գործողութեան միջոցին արժանացած Կայս. հոգածութեան համար։

ՎԻՆՆԱՑԻ օսմ. դեսպան Մահմուտ Նէսիմ պէյ ևս ներկայ գտնուած է։ Վիեննայի կայսարանին մէջ, Թուսանիոյ արքայական տոնին եղած ընդունելութեան։

ԹՆԴԵԱՆՕՅԻ ՓՈՐՁ.—Արքունի թընդանօթարանին մէջ չինուած 14 մեծ ու փոքր թնդանօթներուն փողերը կատարելու համար, երկկ, սպանարէ կազմուած յանձնախումբ մը մեկնեցաւ Զաթալճա։

ԱՆԴԼԻՈՅ Լուսաւոր Թագաւորին թագադրութեան տարեդարձին առթիւ, ՎՄԿ. Սուլթանը շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց Ն. Վեհափառութեան։

ՃԱՄԲԱՆԵՐՈՒ ՇԻՆՈՒԹԻՒՆԸ.—Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութիւնը Բ. Դրան մատոյց տեղեկագիր մը ուրկէ կը տեսնուի թէ, ներկայ տարւոյ Մարտէն մինչեւ Յունիսի վերջը, բոլոր գակ կայս. նահանգներու մէջ կատարուած նոր ճամբաներու շինութիւնները և հանրօգուտ ձեռնարկութիւնները նախորդ տարիներէն չատ աւելի են։ Գոսովայի և Տրապիզոնի նահանգները առաջին տեղը կը գրաւեն այդ շինութեանց մէջ։ Իսմիրնի և Մանասթիրի նահանգները Բ. և Հալէպի, Գոնեայի և Պրուսայի նահանգները Դ.։ Մեծ-Եպարքոսը այս առթիւ գոհունակութեան գիրեր ուղղեց նոյն տեղերու կուսակալներուն։

ԱՆԵՒՈՐԻ ՑՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԻՒՆԸ.—Ցունաց Պատրիարքարանին դիւանագիտը Պատրիարքական հրամանով յիշատակագիր մը պատրաստած էր Անատոլի Ցունաց Պատրիարքութեան վրայ, զոր մատոյց երէկ Սիւոգին։ Երեք մաս կը պարունակէ.— Ա. Մինչեւ Մէլիտոս Պատրիարքին ընտրութիւնը։— Բ. Ն. Սրբազնութեան ընտրութիւնը։ Գ. Ընտրութենէն ետքը։ Մատրութիւն կայ այս յիշատակարանը Երուսաղէմի և Ալեքսանդրիոյ Պատրիարքներուն ղրկել։

ՌՈՒՍ դեսպանատան Ա. քարտուղար Մ. Մանսուրով և կինը երէկ Զուիցերիա մեկնեցան օդափոխութեան համար։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ նոր կուսակալ Հասան պէյ որ մտ օրէն իր պաշտօնատեղին պիտի երթայ, առջի օր Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ՔՆՆԻՉ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ.—Պատասխան Խորհուրդին վերաքննիչ ատեանին նախագահ Ալի Տէնիզ պէյ և Մալիէի իրաւագէտ խորհրդականի օգնական Մանսուր պէյ՝ որոնք Պէյրութ և Երուսաղէմ պիտի երթան իրենց քննիչ, տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին հետ։ Գանի մը օրէն ճամբայ պիտի ելլեն։

—Բաղաքային պաշտօնեաներու յանձնաժողովին Ա. քարտուղար Նէֆի պէյի նախագահութեամբ յանձնաժողովը, որ քննութիւն մը պիտի կատարէ Իզմիրի գաւառին մէջ, առջի իրիկուն Իզմիր մեկնեցաւ։

ՄԱՆԱՍԹԻՐԻ.—Մասնաւոր յանձնաժողով մը սկսած է քննել Մասուսէի վարչութեան հաշիւները։

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԻՍԹՈՒՂԻՆ.—Աստուծի երկաթուղիի Ընկերութիւնը խնդրեց հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութենէն՝ աւանդ մաքսի անդրադարձ ընելու համար։ Ինչպէս կը գրեն մեզ։

ԼՈՆԴՈՆԻ Ս. Ալեքսանդրեան Ազգային Դպրոցի Տնօրէնութիւնը Ս. Գրոց Ուսումնասիրութեան Ամերիկեան Ընկերութեան Ս. Գրոց մասին հրատարակեալ գրքերուն մասին հետեւեալ գրութիւնը ստացած է։

Ս. ԳՐՈՑ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Ամերիկեան Ընկերութիւնը Ս. Գրոց Ուսումնասիրութեան

«ՄԱՆԶՈՒՄԻ»Ի ԵՐԻՊԱԿԱՆ ԳԵՐԳՈՆԸ

ԿԻՒՍԹԱՎ ԷՄԱՌ 108

ՎԱՅՐԵՆԻՆԵՐՈՒ ՆԱԽՊԵՏԸ

Ա. Ի. Պ

ՀԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐԿԱՄՆԵՐՈՒ

64.

Ծրագիրը

Իմ կարծիքովս, պէտք է համբան կորել իրեն առնու և բանադատել զինքը պայքարը ընդունելու Առօքանի հողին վրայ։ Գալով Վալտիվիոյ նահանգին, ոչ մէկ կերպով վտանգի տակ է ան, միայն որովհետև այս տեսակ պարագաներու մէջ չափազանց զգուշութիւն պէտք է, քաղաքային բանակ մը պէտք է կազմել պաշտպանելու համար բնակիչները։ Ահա, բարեկամ, այն ծրագիրը զոր կ'առաջարկեմ ձեզի։

Ճիշ մը բաւական եղաւ ամբողջ հաւաքոյթին մէջ գնահատելու համար այս այնքան պարզ ծրագիրը։

—Այսպէս, պարոններ, յարեց Տօն Թատէօ վայրկեան մը ետքը, այս ծրագիրը կը պատշաճի ձեզի, չէ՞։

—Այո, այո, պոռացին ամէն կողմէն։

—Լաւ, հիմա գործադրութիւնը վրայ խորհինք։ Տօն Կէէկօռիօ Թօռռալ, դուք պիտի տանիք Առօքի դէմ գործելու սահմանուած խումբերուն հրամատարութիւնը։ Այս մասին պէտք եղած տեղեկութիւնները պիտի տամ ձեզի։

Տօն Կէէկօռիօ խոնարհեցաւ։

—Ես ինծի կը վերապահեմ, շարունակեց Տօն Թատէօ, Պիօպիօի բանակին վարչութիւնը, այս առաջ կանուխ պարոն Լ'Աէքատ Մայեօր, պանցօ մը պիտի հրապարակէք, քաղաքին բոլոր փողոցներուն մէջ, ծանուցանող թէ յօժարակամ նուիրատուութիւն բացուած է օրական կէս ռիսսիրով։ Բոլոր փողոցներուն մէջ գրասենեակներ պիտի հաստատէք։ Ու ինչ որ հրամայեմ ձեզ Վալտիվիոյ համար։ տեղի պիտի ունենայ նահանգին մնացած մասին մէջ։ Գալով ձեզի, Բիւթիէռէ, ըսաւ Տօն Թատէօ իր քովը կեցող մէկու մը, ձեզի ալ զաւառին կառավարիչը կը կարգեմ, ձեր առաջին խնամքը պիտի ըլլայ կանոնաւորել քաղաքագրքը։ Մանաւոր ձեր ուշադրութեան կը յանձնեմ չթեղանալ կատարմանը մէջ այն փոփուկ պաշտօնին մէջ զոր ձեզի կը յանձնեմ։

—Վստահ եղիք, տէր պատասխանեց Բիւթիէռէ, կը զգամ ինծի տրուած պարտականութիւններուն կարեւորութիւնը։

—Երեքդ ատենէ ի վեր կը ճանչնամ ձեզի, և կատարեալ վստահութիւն ունիմ արդէն, յարեց Տօն Թատէօ ժպտելով, հիմա բարեկամք, գործի, օ՛ն ուրեմն։

Երկու օր ետքը պէտք է որ խումբերը իրենց դնացքը շարունակեն։ Ձեր վրայ մեծ հաւատք ունիմ. ձեզմէ կախում ունի ձեր երջանկութիւնը։ Դացէք ուրեմն, պարոնայք, և ընդունեցէք իմ շնորհակալութիւններս այն համակրալիր ազդոյցներուն համար զոր ցոյց կուտաք երկիրին։

Ներկաները քաջուեցան յետոյ իրենց անձնուիրութիւնը յայտնելէ ետքը։

Տօն Թատէօ և Տօն Կէէկօռիօ առանձին մնացին։

Տօն Թատէօ այլափոխուած կ'երեւար։ Նայուածքներուն մէջ արտակարգ եռանդ մը կ'երեւար։ Տօն Կէէկօռիօ զինքը կը դիտէր զարմացումով և յարգանքով։ Վերջապէս Տօն Թատէօ կանգ առաւ իր առջեւ։

—Եղբայր, ըսաւ ան, այս անգամ պէտք է յաղթել դուն պէտք է որ իմ քովս գանուիս պայքարի միջոցին։

—Շնորհակալ եմ, յարեց Տօն Կէէկօռիօ յուզումով, շնորհակալ եմ։

—Մութ սրտերուն մէջ պիտի ընտրեմ տասը մարդ որոնք իրենց զլխաւոր զբաղումը պիտի ընեն անոր ետեւէն երթալ։ Ես ալ քեզի հետ զանունք պիտի առաջնորդեմ։ Որքան ատեն որ Պիւսթամէնթէ ապրի, մենք վտանգի տակ պիտի ըլլանք, պէտք է լուծում մը տալ անոր։

—Վստահեցէք ինծի, բայց ինչո՞ւ դուք այնքան պիտի տանջուիք, դուք որուն կեանքը այնքան թանկագին է։

—Օ՜հ, պատասխանեց Տօն Թատէօ խանդաւառութեամբ, իմ կեանքս ինչ արժէք ունի։ Կը բաւէ որ այն մարդը որ մեզի բարբարոսներուն ձեռքը յանձնել կ'ուզէ, ընկճի։ Մի միայն մէկ պայքար մը կը բաւէ։

—Շիտակ է։

—Ուրեմն առաջին հարուածով յաղթել պէտք է, եթէ չ՝ մեր հակառակորդը, մեր փորին վրայէն պիտի անցնի ու պիտի մտնայ Սանթիակո որ պիտի բանայ անոր իր դուռները։

—Այո, դիտել տուաւ Տօն Կէէկօռիօ, շատ լաւ դատեցիք դիրքը։

—Ահա թէ ինչո՞ւ չպիտի վարանիմ կեանքս զոհելու այսքան մեծ դժբաղդութիւն մը արգիլելու նպատակով։

—Մենք ամէնքս միեւնոյնը կը մտածենք։

—Դիտեմ արդէն։ Ա՜հ, տեսէք կը մոռնայի, հիմա անմիջապէս մէկը զրկեցէք Բենէքսիօնի նահանգապետին որպէս զի պատրաստուի։

—Շատ աղէկ։

—Բայց մենք պէտք ունինք անոր զոր զրկել կ'ուզէք։

—Զո՞վ կ'ակնարկիք։

—Տօն Ռամոն Սանդիասը։

—Հըմ, յարեց Տօն Կէէկօռիօ դլուխը երերցնելով, բաւական անմիտ անձնուիրութիւն մըն է ան և կը վախնամ որ...

—Կը սխալիք, իր ազնուութիւնը իսկ կ'երաշխաւորէ գործին յաջողութիւնը։ Երբէք Պիւսթամէնթէ զօրավարը պիտի ենթադրէ թէ ասանկ լուրջ պաշտօն մը յանձներ ենք ասանկ խնդիրքով մէկու մը։ Բարձրագլուխ պիտի անցնի ամէն տեղ։

—Շիտակ է,

—Ուրեմն կանչէ անիկա

—Բայց խնդիր է թէ ո՞ւր պիտի գտնամ զինքը այս միջոցիս։

—Ասանկ մեծ մարդ մը ո՞ւր կրնայ կորսուիլ։

Տօն Կէէկօռիօ խոնարհեցաւ մտածելով և դուրս եկաւ առանց պատասխանելու։

(Շարունակելի)

ԸՆԹԱՑՔ ՆԱԽԱԿՐԹՈՒԹԵԱՆ

Աշխատասիրութիւնք Դր. Մարդարեանի

1. Բնական, Բաղ. և Տեղագրական Համառօտ Աշխարհագրութիւն Տարրական Դասընթացքներու համար։ Դին 100 փարայ։

2. Բնական, Բաղաքական և Ռազմական. Աշխարհ. Միջին Դասընթացքներու համար. Երդ. տպագրութիւն.— Դին 4 ղրուշ։

3.— Բնական, Բաղաքական և Տնտեսական Աշխարհագրութիւն Բարձր. Դասընթացքներու համար, Դրդ Տպագրութիւն.— Դին 6 ղրուշ։

Ռուսան. Խորհրդոյ Կրթական ծրագրին և մանկավարժական նորագոյն ուղղութիւնոյց մէջ մտնողներով պատրաստած սոյն դասագիրքերը որոնք ընդհանուր գնահատութիւնն արժանացած են, կը գտնուին բոլոր գրավաճառաց և հեղինակին քով, և կը ծախուին չատ գեղացուցիչ գեղջերով։ 5—2

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

Ս. Տ. Ս. Մ. Ն. Ա. Ի. Ա. Ա. Ա.

Պոլիս, Պանչէ Գարբ, Պիկ Պիր Զէհիտին դիմաց

Ս.ԱՐԱՄ ԴԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ամէն առաւօտ կանուխ կը գտնուի Սկիւտար, Խաճատիւէ, Տոզրամաճը Պոլոց իր բնակարանը։ Ամէն օր 3—11 դիմել Պոլիս, Պանչէ Գարբ, Պիկ-Պիր-Զէհիտին դիմաց։

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

Plaques JOUGLA

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻԶՆԵՐ, ԱՐՈՒԵՍՏԱՍԷՐՆԵՐ
ԴՈՐԾԱԴԵՑԷՐ ՄԻՄԻԱՅՆ
ԺՈՒԿԼԱՅԻ ԲԼԱՔՆԵՐԸ
որոնք ամբարեալ լաւագոյն բլաքներն են։ 12-5

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Ա. ՍԸՎԱՃԵԱՆ
ՓՈԽԱԴՐՈՒԱԾ Է
Բերա, Մեծ Փողոց, Աղա Ճամի, Լիւքսեմպուրկ Դաշեի քով, թիւ 124

ԱԿՌԱՑԻ ԵՒ ԼԻՆՏԻ ամէն տեսակ հիւանդութիւնները կը դարմանէ։ Փքուած ակռաները անմիջապէս և առանց ցաւի կը հանէ և ի հարկին հոստատապէս կը լեցնէ։

ԱՄԵՆԱՎԵՐՋԻՆ դրութեամբ ոսկիի, քարէի և փլաթինի վրայ ճաշակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը շինէ, բնականին չար և նման անմրցելի առաւելութիւններով օժտուած։

Վերջապէս բերնի և ակռայի վերաբերեալ ամէն կատարեալ դարման կարելի է գտնել Ա. ՍԸՎԱՃԵԱՆի դարմանատան մէջ։

ԳԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ԴԻՐԱՄԱՏՑԵԼԻ
Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր ժամը 2էն 10 (ը. թ.)։

Ի Լ Ա Ն

Նէֆթ Իզմիտէ վաղը Դումլա Չիֆթլիկի էմլաքչլար 21 գրիթատա 6150 տէօնիւմ արաղինին նըրգի հիսէսի Հասան փաշա հալիլէսի Զահիտէ հանըմին էօհտէսինտէ օլուաղը հարէ, մուգատտէմճէ պա սէնէտը բէսմի 1180 տատա լիրան Օսմանի տէյնի մուգապիլինտէ վէքեալէթ տէվրիյէ իլէ մէրհուն պուլունան մալիւմ էլ հուտուտ վէ էմիւրթիմիւթ՝ մէղքիւբ նըգի հիսէնին միւտուէթը մուայէնէնին միւրուր էյլէտիկի հալտէ թէսվիէի տէյն օլունմասընտան նաչի, տաեին սարաի խարալամպս էֆ. թարգիրնտան վուգուպուլան իսթիտա իւգէրինէ ուսուլ վէ նիզամը մուճիպինճէ թարիխը իլանան իսթիպարէն 45 կիսն միրրիտտէ իհալէի էվվէլկիսի վէ անտէն սոնրա օն պէշ կիսն զարիճնտա 100տէ 5 զամը գապուլ իտիլէրէք։ Խիթամը միւտուէթտէ իհալէի զաթիէսի իճրա օլունմադ իւզրէ 61 կիսն միւտուէթէ մէվզրի միւզայէտէյէ գօնուլտուղնտան թալիպ օլանլարդն վէ սահա զիյատէ մալիւմաթ ալմադ իսթէյէնլէրին մէգզիւր հիսէսինն գէյտիթը մուհամմինէ վէ թահրիրկէսի օլան 150000 ղրուշդն եւուզտէ օնը նիսպէթինտէ բէյ ագչէլէրինի միւհիթահսալէն Տէֆթէրը Խագանի նէզարէթը ճէլիլէսի Սէնէտտէ խարէի ումումիյէսինտէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

19 թէմուզ 319 3—3

ԴԱՍԱՏՈՒ ԿՈՒՉՈՒԻ

Տիվրիկի Ս. Ներսէսեան վարժարանին համար կ'ուզուի Տնօրէն-դասատու մը որ լաւ գիտնայ հայերէն և օսմանիրէն լեզուները։ Փափաքողները դիմելու են Դր. օրերը Մեծ Նոր Խան, վերի յարկ, թիւ 14, Տիվրիկի Ազգ. կալուածոց Հոգաբարձութեան գրասենեակը մինչ 7—8։

Տեր եւ Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԴԱՇԻՄԻՐԵԱՆ

ՏՕՔԹՈՐ ՖԻՆՃԱՆՃԵԱՆ

Կը դարմանէ ներքին հիւանդութիւնները, ինչպէս թոքի, լեարդի, սրտի և զլխոյն տկարութիւնք։ Իր բազմամեայ փորձառութեամբ մասնագէտ հանդիսացած է կանացի պէս պէս հիւանդութեանց, ի մէջ այլոց «Ֆրանսական ախտ»ի և յարակից պարագաներուն զորս կը դարմանէ բժշկութեան նորագիւտ դրութիւններով։

Կը գտնուի երկուշաբթի, հինգշաբթի և ուրբաթ օրերը, ցերեկէն վերջ, Պանչէ Գարբ, հանրածանօթ Թիւլպէնճեան էֆ.ի Իքի Դարուլուի դեղարանը։

Ուրբաթ օրերը ձրի կը դարմանէ։

ԳՐԱՎԱՐԺՈՒԹԵԱՆ ՏԵՏՐԱԿ
Մ. Ն. ՏԷՕԳՄԻՃԱՂԱՆԻ

Գեղագիր Տէօքմէճեան Միհրան էֆ.ի սոյն դրավարժութեան տետրերը քանիցս ապառած ըլլալով, այս անգամ Ա. Բ. և Գ. տետրերուն մէջ փոփոխութիւններ ալ ընելով հրապարակ հանած է և փոխանակ 20 փարայի հասը 10 փարայի կը ծախուի։

Կեդրոնատեղին է միմիայն Սէրվիչէն էֆ.ի տպարանը Սուլթան Համամ. չատ դնողներու համար գոհացուցիչ զեղչ։

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ԶՈՒՐ
ՃԱԲՕՆ ՄԻՐԱՆՕ
ՄԱՐՔԱ ՍԻՐԱՄԱՐԳ
Հայրայրիչ ճաբօնի Աւրէայեանց Պալատին

Ոսկի Շքադրամ ընդունած է Բարիզի 1900ի Արուեստասանդէսէն։ Սեղանի համար հանքային բոլոր ջուրերէն ամէնէն ընտիրը և դիւրամարսը։ Երբէք սառեցքի ցաւ չի պատճառեր երբ գործածուի այս հանքային ջուրը ճաշի ատեն թէ՛ առաւօտ և թէ իրիկուն։ Անգամ մը առնող գործածողները անմիջապէս նորէն կը փութան առիթէն օգուտ քաղել և նորէն գնել։

ՄԻԿՆ ՇԻՇԵՐ Ց ԴՈՒԱՆԵԱՆ

(Մեծաքանակ գնումներու համար զեղչ կարելի է ընել։)

Կեդրոնատեղին է Բերա Մեծ Փողոց, թիւ 186, Ճարտարական Մթերանոց Բ. ՆԱՔԱՄԱՐԱ ԵՒ ԸՆԿ.։ Նոյն մթերանոցին մէջ կը գտնուի նաև ճարտարական մեռաքսէ և բամպակէ ապրանքներու մեծ հաւաքածոյ մը, ինչպէս նաև ուրիշ ապրանքներ։ 9—16

ՍԵԼԱՆԻԿԻ ՊԱԼՔԱՆ ՊԱՆԻՐԸ
ԲԻՒՍԿԻԻԼԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ

Կ. Պոլսոյ, Իզմիտէրի, և Իզմիրի հրապարակներուն վրայ չատ յարգի է Սելանիկի Բիւսկիւլեան եղբայրներուն շինած Պալքանի խաչէր պանիրը։

Պանիրի առեւտուրով զբաղողները կրնան դիմել Սելանիկ Բիւսկիւլեան եղբարց հասցէին։ Մինչեւ մէկ տէնկ և աւելի յանձնարարութիւն կ'ընդունուի, փոխարէն rekiaլցo քաչելով։ Մէկ երկու անդամ ծանօթանալէ վերջ, սպառման համեմատ, կարելի է հաստի ընել։ Սպրանքի մառքան է P F, ատան և համեղ։

Պոլիս, կեդրոնատեղին է Պալըք Բազար, Սթէֆան Բալըն ոզլու և Ըսկ։

Դիմեցէք եւ զոհ պիտի մնաք

ՏՕՔԹԷՕՐ
Վաւանթէն Նալբան
ԲԱՐԻՍ ՄԼԲԹԷՊԸ ԹՐԳԻՃԷՍ ՆՏԵՆ
ՏԻՊԼՕՄԱԼԸ

Տօքթէօր մումիլէյի էր կիսն Պէյ Օղլուտա, Բիւյեք Բարմագ Դարու պիր նօմէրօր մուայէնէնխանէ է օղլէնքէն սոնրա Ալաֆր. 1տէն 4է գասար խառթէկեանը գասալ իս էլ։

ՇԱՔԱՐԱՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ
Գալատգարու 27 եւ Պալի-Փաշա 50

ՃԻՎԱՆ, ԷՖ. ՏԱՎՈՒՏԵԱՆ՝ իր երկար փորձառութեամբը արդէն շատերուն ծանօթ ՇԱՔԱՐԱՎԱՃԱՌ մըն է, և թէ վերջերս Եգիպտոս և Եւրոպա այցելած ու արհեստին ինչ ինչ կէտերը մօտէն ուսումնասիրած ըլլալով, իր վերոյիշեալ խանութներն և գործատուն արհեստին էն վերջին պահանջներուն համաձայն կատարելագործած է, այնպէս որ կարելի պիտի ըլլայ դանել հոն հարմարեցաց, անուան ասնախմբութեանց և խրախճանութեանց հարար տեղական և եւրոպական ամէն տեսակ ընտիր շաքարեղէններ, անուշեղէններ և բմպելիներ, բաթիսրոնի վերաբերեալ խմորեղէններ ու ֆնոնտ։

Թէ ի Պոլիս և թէ ի գաւառս յանձնարարութիւնք կը կատարուին ամենայն ճշտութեամբ և փութով ու % 30 գոհացուցիչ զեղչով։

Բերել տուած է նաև զարդարուն ադուսէ ֆանդէզի ապրանքներ և թղթեղեն մեծ մթերք մը։

ՆԻՔՕԼԱՔԻ ԲԻԲԻՍԹՕՒԼՕՍԸՆ
ԽԱԼԻՒՍ ԶԷՅԹՈՒՆ ԵԱՂԸ

ՄԱՄՈՒԼԱԹԸ ՕՍՄԱՆԻՃԷ

Հիւքիւմէթը Սէնիյէնին իսթիյազը մախսուսընը հալզ երգանմըշ վէ սիւզիւլմիշ զէյթունն եաղը վէ խալիս սապոն ֆապրիգասը

Սբանպոլսա Եաղ Իսկէլէսիսէ
29 Նուամբրօր մաղազա

Մամուլաթը Օսմանիյէ նամըլը մէվզրի ֆիրուխթա վազ վէ ուսուլը ֆէնէնէ մուվաֆրգ սուրէթտէ թագիր վէ իմալ իսրիմիշ օլան զէյթուն եաղը վէ սապոնլարը մըզատա էհալիի միւթէպէրէ վէ միհթէրէմ մեյլէրիէրիմիզ նէզտինտէ գազանմըշ օլատուղմըզ իսթիպար վէ հիսանը թէվէֆֆիհնին պիր գաթ առնա թէզէրտի զրմնընտա մէսարիֆաթը քիւլլիյէ իսթիյարլը էմմաէ մէղքիւրէի օսն տէրէճէտ վէ մուգթէզիյանը ֆէյնիյէ ասրէսինտէ իմալ իթմէք ֆիքրիյէ պու ալֆա էվլրատան միճէտաէէն վէ եէնի սիսթէմտէ մաքնիսալար ճէլպ իթթիրտի. պու վէճհէյլ ֆէվզէլատէ օլարագ իսթիհսար վէ իմալ իսրէն խալիս զէյթուն եաղլարդ իմալ իթմէյզ ալէմէթինի հազի վէ մէհուր զաթիյէտ իլէ մէմհուր չիյէրէ վէ պիր գէյէտէն օն գէյէրէք թէնէքէրէ տէրոնինտէ քէլէվէլ գէյէսի 8 ղրուշան վէ քէզալիք համամ վէ էլ եը գանմասընա վէ չամաշրա մախսուս սաֆի զէյթուն եաղընտան մամամալ սապոնլարդմ տախի մէզգիւր մաղազամըզդա վէ չէհրիմիզին պէօյուք պազարլարը տիւքքէանլարընա ֆիրուխթ իտիլմէքտէ օրր։ Էմմաի մէզգիւրէ, սարիլերի իլէ մուգազէյէ պույուրուլուր իսէ սարֆիյաթա նըգի նիպէթինտէի մէնֆաաթը հուսուսի թէզահիր իսէր. թէհրիպէտի իսէ մաղազամըզդան պիր չիչէ վէ պիր բաքէթ զէյթուն եաղը վէ սապոն իյիթիրա վէ իսթիմալ վէ ֆէնէնէ թագիր վէ մուայէնէսիյէ թէհազազատ իտիլէկի կիսի, ֆէնէնէ թաթ. պիգէն պատէյմուայէնէ աքսիսինի իսպէտ իսէն զէվաթա տարի 100 լիրա իքրամսիյէ վիրիլէճէկի տրպ ու իլան օլունուր։ 48—17

ՆՊԱՍՏԻՑ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻՆ
ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Ա.Ռ.Ա.Ջ.Ի.Ն Դ.Ի.Բ.Ք

ԴԱՂԻԵՐԻՆԷ Ի ՀԱՅ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ
Ի ՊԷՏՍՍ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ
Յօրինեց՝ Դ. Ֆ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Գ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Այս դասագիրքը՝ որուն մեր վարժարաններուն մէջ դասած ջերմ ընդունելութեան ապացոյցը եղած է նախորդ երկու տպագրութիւններուն ջիչ ժամանակի մէջ սպառիլը և չատոնց ի վեր երրորդին անհամբեր սպասուիլը, այս անգամ վերանին տպագրութեամբ ի լոյս կուգայ։ Մէթոտը, որով աշակերտին ներկայացուած են թարգմանուելիք հատուածները, կը դիւրացնէ առաջին դժուարութիւնները՝ իւրաքանչիւր ընթերցուածի հետ տալով նաև բաւական նշանակութիւններ, ոճերու բացատրութիւններ և դժուարին մասերու թարգմանութիւններ։ Ընդարձակութեան և դժուարութեան համեմատ աստիճանաւորուած են կտորները, ու գրքոյկին վերջը փոքրիկ բառարան մը դրուած է վերջին մասին ծառայելու համար։ Առաջին մասերու մէջ դրուած է նաև բառերու արտասանութիւնը։

Այս դասագիրքը՝ նոր տպագրութեան առաջարանին մէջ ցոյց տրուած եղանակին հետեւողութեամբ գործածուելով, կրնայ չատ օգտակար գործիք մը դառնալ ուսուցչայ և ուսանողայ ձեռքին մէջ։

Գրքին բոլոր իրաւունքը Պատ. Հեղինակին կողմէն վերանձնարար նուիրուած է Նպասաց Ցանձնաժողովոյ մատուկին։

Գինը զեղչուած է 3 ղրշ.։

Վարժարաններու գոհացուցիչ զեղչ կը տրուի։

Կեդրոնատեղին՝ Ա. ՊԻՊԷՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆԸ, Կ. Պոլիս, Պապ Ալի Ճաստէսի, Թիւ 12 3—10

ԵՐԱԺՇՏԱՍԷՐՆԵՐՈՒՆ
ՋՈՒՔԱԿԻ ԴԱՍ
ԱՀԱՐՈՆ ԷՖ. ՄՍԼԵԱՆ

Ջութակի ծանօթ և տաղանդաւոր վարպետը որ իր բնակարանը Սկիւտար հաստատած է դիւրութիւն մը տալու համար Մաղրիգիւղի իր բազմաթիւ աշակերտներուն և աշակերտուհիներուն, կը ծանուցանէ թէ, հինգշաբթի կէս օրէն մինչեւ ուրբաթ իրիկուն Մաղրիգիւղ կը գտնուի։

Իր մասին տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Սգռամպզ ճատտէսի, Ստեփան էֆ. Թէրզեանի կեդրոնական դեղարանը։

Երաժշտասէրներուն համար ասիկայ յարմար առիթ մըն է օգտուելու երիտասարդ նուագահանին գնահատած կարողութիւններէն։

ՏՔԴ. Ց. ՍԱՆՈՒԿԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԲԺԻՇԿ ՄՈՒՐԹԻ, ԳԱՂԴԻԱԿԱՆ ԱԽՏԻ, ԱՑՐԵՐՈՒՐ ԵՒ ՀԻՆԵՐՈՒ ՇՆՆԴԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒՆ. Հիւանդութեանց

Ցիրեալ բժիշկը, որ 15 տարի չարունակ պաշտօնավարած է Գալատիոյ Նահանգին հիւանդանոցներուն մէջ որ վերոյիշեալ հիւանդութիւնները այնպէս տարածուած են, և որ 5 տարիէ չափ ալ Եւրոպայի այդ հիւանդութեանց յատուկ նշանաւոր հիւանդանոցներուն մէջ ուսումնասիրութիւններ կատարած, և գործնական փորձեր բրած է և այս կերպով նոյն հիւանդութիւններու բուժման ամենավերջին մեթոդներուն մէջ ձեռնհասութիւն ձեռք բերած, այժմ հաստատուած է Բերա Գալատայի Բարմագ դարու թիւ 10 տունը, և կէս օրէն մինչեւ ժամը 11 կը գտնուի Պոլիս, Պաղչէ դպրոց պահականոցին դիմացը, Բիւյիւքտան դեպի գարագը, ուր կը դարմանէ վերոյիշեալ հիւանդութիւնները, որպէս զի հինցած ալան պատնէշ։ Ուրբաթ օրերը ձրիաբար կը դարմանէ աղքատները։ 100—70

ԼՈ. ՔՕՆՖԻԱՆՈՒ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՄԵԾ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ. ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵԱՆՔԻ ԴԷՄ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1844ԻՆ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Երաշխ. դրամագլուխ	56,000,000 Ֆրանկ
Միջնէ 1901ի վերջը վճարուած վնաս	101,720,000 »

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Երաշխ. Դրամագլուխ	36,000,000 Ֆրանկ
Միջնէ 1901ի վերջը վճարուած վնաս	25,000,000 »
Ապահովագրուած գումար	321,000,000 »

Ընդհանուր ծովային ապահովագրութիւն հիմնեալ 1818ին

ԼՈ ՔՕՆՖԻԱՆՈՒ, կը գտնուի Ֆրանսայի կառավարութեան և չորս պետական ժողովներու քննիչներուն տակ։

Այս վարչի ընկերութիւնը գրեթէ ամէնէն մեծ վարկը կը վայելէ ամէն կողմ, որուն գործառնութեանց և վճարհիրութեան վրայ գաղափար մը առնուն համար հոս թուենք մէկ քանին այն հարիւրաւոր մեծ հաստատութիւններէն, որոնք ապահովագրուած են ԼՈ. ՔՕՆՖԻԱՆՈՒԻ։

Ֆրանսայի նահանգներու և գաւառներու կարգ մը պաշտօնատուներ գաս, Բորդո՝ Օռէրա, Վասվիլ, Նուվօթէ, Ամպկիւ, Ֆոլի-տրամվիթ և ուրիշ բազմաթիւ թատրոններ։

Պոն Մարշէն, Լուվրի վաճառատունները, Բիկմարիոը, Բրէնթանի, Որ ժէռոմինէտի, Սթէլ տը Վիլի և Սուտարիթէի մեծ վաճառանոցներ։

Պանք տը Ֆրանսի մասնաճիւղներ, Քրէտի Ֆոնսիէ, Քրէտի Լիոնէ, ֆիրմա. մեսագներու, քիմիական տրտագրութեանց ընկերութիւններ, Ֆրանսայի կեդր. Դեղարանը, Լուսաբ հանքերը, կենդանաբանական պարտէզը և.ն.

* * *

Այս պերճախօս թուումներէն ետք, ա՛լ աւելորդ է խօսիլ այս ընկերութեան վրայ, որ, ինչպէս ըսինք. ամենամեծ վարկ մը կը վայելէ ամէն կողմ։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է ՔՈՒԷՏԻ ԼԻՈՆԷՆ

ԼՈ. ՔՕՆՖԻԱՆՈՒԻ Պոլսոյ կողմի գործակալութիւն

Պոլիս, Մահմուտ Փաշա, Պէյլիք Երլերզ խան, թիւ 14,

ԳԱՌՆԻԿ ԱՃԱՌԵԱՆ

Ոչ միանգամայն Պոլսոյ կողմի գործակալն է COMPAGNIE D'ASSURANCE GÉNÉRAL MARITIME (Ընդհ. ծովային ապահովագրական) ընկերութեան։ Մանրամասն ամէն տեղեկութիւն հաճութեամբ կը տրուին բոլոր դիմողներուն։

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՑԹԻՉ ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՀԱՍԱՆ
THE SINGER MANIFACTURING Co.

ՍԻՆԿԷՐի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատեալ են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարներն լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և չքնաղագրեալ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր՝ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն ՍԻՆԿԷՐ Ընկերութեան վարչատուներուն մէջ։

ԲԵՐԱ՝ 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 և 343 կրկին։ 2. Մեծ փողոց, Կալաթա Սէրայի դիմաց։

ԿԱԼԱԹԱ՝ 1. Սինկէր խան, Թիւնէլին առաջ։ 2. Թրամվէյի կայարանին դիմաց։

ՊՈԼԻՍ՝ 1. Սուլթան Համամ թիւ 2։ 2. Սուլթան Գայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։

ՍԿԻՒՏԱՐ՝ Զարը պոյ թիւ 120։

ԴԱՍԵՐԸ ԵՒ ՆՈՐՈՂՈՒԹԻՒՆՔ ԶՐԻ

Սինկէր Ընկերութեան կերը. վարչատեղին կը գտնուի, Բերա, Մեծ փողոց թիւ 343 և 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ Օղլուի առանը։

Կեղծեցէք զգուշանալու համար վերի նշն նշանաւորութիւն բերու է։

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ
ԿԵՆԱՑ, ՀՐԴԵՀԻ, ԾՈՎԱՐ

ԿՅՍՍ. ՔԱԳ. ՍՐԱՆՁՆԱՆՇՈՐՀԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՎԻԵՆՆԱ. 1860ԻՆ
Գրասենեակ Հաճօրլը խան, թիւ 52, 53, 54, 55, 56
ԼԻԱՔՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ Դ. ՖԵՐԱՏՅԵԱՆ

Ֆէնիքս Օթրիշէն Ընկերութեան կենաց ապահովագրութեան օրինակ մը.— 35 տարեկան մէկը որ կ'ուզէ ապահովագրուիլ Ֆէնիքս Օթրիշէն ընկերութեան 20000 ֆր.ի և քսանհինգ տարուան համար, տարեկան 925.80 ֆրանկ պիտի վճարէ. ու պայմանագրումն պիտի տանայ 31266 ֆրանկ. հետեւեալ դրամագլուխին։ Իսկ եթէ մեռնի զոր օրինակ, 10 տարիէն իր ժառանգորդներուն անմիջապէս պիտի տանան 21314.62 ֆր.։

Այս ամէն գումարներ ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ չեն, այլ ԻՐԱԿԱՆ, և Ֆէնիքս Օթրիշէն ընկերութիւնն այս գումարներուն վճարումն կ'երաշխաւորէ իր բոլոր